

CIUTAT DE LES ARTS I DE LES CIÈNCIES, S.A.

1. OBJECTIUS I ABAST DE LA FISCALITZACIÓ

1.1 Objectius

En virtut del que es disposa en l'article 8.3 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, la fiscalització efectuada ha tingut per objecte determinar si els comptes anuals de l'exercici de 2001 de Ciutat de les Arts i de les Ciències, S.A. (d'ara endavant CACSA, o l'Entitat o la Societat) es presenten adequadament, d'acord amb els principis comptables que hi són d'aplicació; així com verificar el compliment de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics durant l'exercici citat.

Així mateix, la fiscalització ha inclòs la revisió i avaluació de determinats aspectes del sistema de gestió i control intern de CACSA; en els diferents apartats d'aquest informe assenyalarem aquelles situacions que hauran de ser objecte d'atenció i millora per part dels òrgans responsables de l'Entitat.

1.2 Abast i procediments de la fiscalització

1.2.1 Revisió financera

Els comptes anuals de CACSA estan formats pel balanç a 31 de desembre de 2001, el compte de pèrdues i beneficis i la memòria corresponent a l'exercici terminat en la dita data, i els adjuntem íntegrament -juntament amb l'informe d'auditoria de CACSA- en l'annex del present informe. Aquests comptes foren formulats pels administradors de l'Entitat amb data 27 de març de 2002, aprovats per la Junta General d'Accionistes amb data 1 de juliol de 2002 i presentats en aquesta Sindicatura de Comptes per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana (IGGV) el 28 de juny, juntament amb l'informe d'auditoria.

El citat informe d'auditoria, obligatori segons la legislació mercantil aplicable, és al seu torn resultat del control de caràcter financer que, atenent al que s'estableix en l'article 64 de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana (LHPGV), realitza la IGGV amb la col.laboració de firmes d'auditoria contractades per aquesta.

D'acord amb tot això, i a fi d'evitar duplicitats en el control de CACSA, hem considerat necessari racionalitzar les tècniques i els procediments habituals d'auditoria que havien de realitzar els equips de fiscalització d'aquesta Sindicatura. En conseqüència, hem efectuat les proves d'auditoria financera que s'han considerat pertinents, conformement als "Principis i normes d'auditoria del sector públic" elaborats per la Comissió de Coordinació dels Òrgans Públics de Control Extern de l'Estat Espanyol. Aquests procediments han consistit en la realització de proves selectives, revisió del control intern i d'altres tècniques d'auditoria que han sigut d'aplicació en aquest cas, i incidint de manera especial en els aspectes que detallem a continuació.

- a) Situació economicofinancera i patrimonial de CACSA.

- b) Revisió dels epígrafs més significatius dels comptes anuals.
- c) Anàlisi dels procediments de selecció del personal i compliment de la limitació de l'increment de la massa salarial establida en la llei de la Generalitat Valenciana 12/2000, de 28 de desembre, de Pressuposts per a l'exercici de 2001.
- d) Revisió de la gestió dels contractes, mitjançant l'anàlisi d'una mostra d'expedients.
- e) Resum i anàlisi de l'estat d'execució de les principals obres que componen el projecte "Ciutat de les Arts i de les Ciències".
- f) Anàlisi de l'informe d'auditoria de l'exercici.

Pel que fa a la revisió dels comptes anuals de les societats de gestió filials de CACSA, el treball de fiscalització realitzat per aquesta Sindicatura -tenint en compte la importància relativa i atés que l'activitat de la societat va ser efectiva des del primer de juliol de 2001- s'ha limitat a analitzar la raonabilitat i la comptabilitat de les operacions vinculades del grup.

Els comptes anuals corresponents a l'exercici de 2001 d'aquestes societats de gestió, han sigut presentats en aquesta Sindicatura per la IGGV, i els adjuntem íntegrament en l'annex del present informe.

Cal indicar que, en compliment del que es disposa en la legislació vigent, el Consell d'Administració de la societat dominant Ciutat de les Arts i de les Ciències, en la seua reunió de 27 de març de 2002 ha formulat i aprovat els comptes anuals consolidats i l'informe de gestió consolidat corresponents a l'exercici anual terminat el 31 de desembre de 2001 del grup CAC.

Aquests comptes anuals consolidats, juntament amb l'informe d'auditoria independent, s'adjunten íntegrament en l'annex d'aquest informe.

Amb la finalitat assenyalada anteriorment, de racionalitzar i evitar duplicitats en el treball, l'equip d'auditoria d'aquesta Sindicatura ha mantingut la col.laboració necessària amb l'equip de l'empresa auditora. Aquesta Sindicatura valora positivament la dita experiència.

1.2.2 Revisió del compliment de la legalitat

Conformement als objectius de la fiscalització assenyalats en l'apartat 1.1, i amb l'enfocament descrit en l'apartat 1.2.1, hem revisat el compliment, per part de l'Entitat, de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics durant l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2001.

La dita revisió ha consistit en la verificació, mitjançant proves selectives, del compliment dels aspectes rellevants establits fonamentalment en:

- Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, text refós aprovat pel decret legislatiu de 26 de juny de 1991 (TRLHPGV).
- Llei de Societats Anònimes, text refós aprovat pel reial decret legislatiu 1.564/1989 (TRLSA).
- Llei de la Generalitat Valenciana 12/2000, de 28 de desembre, de Pressuposts per a l'exercici de 2001.
- Llei de Contractes de les Administracions Públiques, text refós aprovat pel reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny.
- Reial decret 1.643/1990, de 20 de desembre, que aprova el Pla General de Comptabilitat (PGC).
- Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegrament de transferències corrents i de capital.
- Resolució de 18 de juny de 1991 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, sobre la informació anual que han de retre les empreses públiques.
- Resolució de 4 d'octubre de 1995 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual es determina el tractament comptable de les subvencions corrents percebudes per les empreses públiques.
- Estatuts de les societats.

2. CONCLUSIONS GENERALS

2.1 Revisió financera

Com a resultat del treball efectuat, amb l'abast assenyalat en l'apartat 1.2.1, s'han posat de manifest els següents fets o circumstàncies, que afecten de forma significativa l'adequació dels comptes anuals fiscalitzats als principis comptables que hi són d'aplicació.

- a) Durant l'exercici de 2001, CACSA ha seguit rebent el suport financer de la Generalitat Valenciana, accionista únic, per mitjà d'aportacions per a compensar pèrdues, de subvencions de capital i de la prestació d'avals per a garantir els deutes de la Societat amb entitats financeres. La Societat, en l'elaboració dels seus comptes anuals, ha aplicat el principi de gestió continuada, ja que considera que la Generalitat Valenciana continuarà prestant el suport financer necessari per a mantenir l'activitat.
- b) L'Entitat ha modificat en l'exercici de 2001 els coeficients d'amortització de l'immobilitzat material. La modificació més significativa s'ha produït en els coeficients d'amortització dels edificis i d'altres construccions. Aquests nous coeficients han sigut calculats d'acord amb una vida útil estimada de cent anys; aquesta vida útil és la màxima permesa a efectes fiscals. L'efecte del canvi de criteri ha sigut d'haver comptabilitzat en 2001 una menor despesa per amortitzacions -respecte al criteri d'exercicis anteriors- de 12.173.000 euros aproximadament. En l'apartat 4.2.2.b) d'aquest informe comentem aquests aspectes amb major detall.

Els canvis en els criteris d'amortització adoptats per l'Entitat en relació al termini d'amortització de l'immobilitzat, estan basats en criteris fiscals. Considerem que hauria sigut més prudent augmentar el termini d'amortització dels béns acomodant-lo a un període temporal més raonable i previsible, que podria situar-se en cinquanta anys per als edificis i construccions i en deu anys per a les instal·lacions.

- c) La Generalitat Valenciana no ha formalitzat, a la data d'emissió d'aquest informe, els negocis jurídics per mitjà dels quals traspasarà a CACSA la facultat d'ús dels terrenys sobre els quals s'assenta una part de les construccions del Projecte Ciutat de les Arts i de les Ciències de València. En l'apartat 4.2.2.c) del present informe comentem les conseqüències jurídiques i comptables que poden derivar d'aquesta situació.
- d) En l'exercici de 2001 CACSA ha constituït quatre societats mercantils de responsabilitat limitada i ha creat així el grup CAC. La creació d'aquestes entitats obeeix als compromisos contractuals adquirits per l'Entitat amb les entitats financeres que participen en el crèdit sindicat concedit a CACSA per a finançar les inversions.

L'entitat matriu ha subscrit amb les seues filials contractes d'arrendament d'indústria per a l'explotació, per part de les societats de gestió, de les diferents unitats de negoci, i contractes de prestació de serveis de suport que li permeten facturar a les seues filials les despeses de gestió que realitza per compte d'aquelles. En l'apartat 3.1 d'aquest informe comentem amb major detall el procés de creació del grup CAC.

Totes les societats de gestió, llevat de la del parc oceanogràfic -l'explotació del qual no va començar en l'exercici-, han incorregut en pèrdues en 2001, i presenten fons propis negatius; raó per la qual l'Entitat hauria d'haver efectuat una provisió per la inversió realitzada en les seues societats de gestió.

Tal com s'indica en l'apartat 4.2.8 c), la comissió executiva de CACSA va acordar el 18 de juny de 2002, realitzar les aportacions oportunes per a compensar els resultats negatius de 2001.

- e) L'Entitat imputa al compte de resultats les despeses per a distribuir en diversos exercicis derivades de la formalització de deutes, que figuren en l'actiu d'acord amb un pla financer que -igual com els préstecs formalitzats- pren en consideració diversos anys de mancança. Aquesta Sindicatura estima més escaient, com a criteri d'amortització, la imputació a resultats sense considerar els anys de mancança de la quota d'amortització.

Tenint en compte aquest criteri, s'han d'incrementar les despeses financeres de l'exercici de 2001 en un import de 604.188 euros i les despeses extraordinàries provinents d'exercicis anteriors, en 455.541 euros, i disminuir en conseqüència el valor de les despeses de formalització que figuren en l'actiu en l'import total d'1.059.729 euros (apartat 4.2.4 de l'informe).

- f) CACSA aplica en les seues liquidacions d'IVA un percentatge de prorrata calculat amb criteris diferents dels que manté l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) en les actes practicades a l'Entitat. A conseqüència d'això i dels recursos interposats, l'Entitat registra en el seu actiu uns actius corresponents a liquidacions d'IVA per a tornar, la pertinença dels quals es trobava a 31 de desembre de 2001 pendent de resolució per part del Tribunal Econòmic i Administratiu Regional (TEAR) (anys 1998, 1999 i 2000); o que corresponen a liquidacions practicades conformement als mateixos criteris en qüestió (any 2001).

El TEAR, en resolució de 31 de maig de 2002, ha desestimat les reclamacions interposades per CACSA sobre les liquidacions practicades per l'AEAT referides als exercicis de 1998 i 1999, i ha estimat parcialment la interposada sobre la referida a l'exercici de 2000. Aquesta resolució ha sigut recorreguda per l'Entitat davant del Tribunal Econòmic i Administratiu Central (TEAC).

Així mateix, l'AEAT, amb data 10 de setembre de 2002, ha practicat una liquidació provisional basada en l'acta d'inspecció realitzada en relació a l'IVA

meritat en 2001, tot disminuint l'import que s'ha de tornar a CACSA; aquesta ha manifestat la seua intenció de recórrer l'esmentada liquidació davant del TEAR.

L'Entitat no ha quantificat el possible efecte sobre el compte de pèrdues i beneficis que tindria una resolució final desfavorable als seus interessos dels litigis pendents i no ha efectuat cap provisió en previsió d'aqueixos efectes. L'estimació efectuada per aquesta institució dels dits efectes sobre el compte de resultats, hauria donat lloc a la imputació a despeses d'una provisió per import de 994.750 euros per a les liquidacions de 2001. Aquest mateix criteri, caldria haver-lo aplicat en relació a les liquidacions pendents de cobrament d'exercicis anteriors (apartat 4.2.6).

L'Entitat estima que els seus criteris prevaldran en el contenciós, tenint en compte que l'adaptació de la legislació espanyola a les directrius europees afavorirà els seus arguments. Igualment assenyala que els fonaments de dret de la resolució del TEAR sobre la liquidació corresponent a 2000, fan preveure resolucions favorables quant a la liquidació de l'exercici de 2001.

- g) Tal i com detallem en l'apartat 4.2.9 d'aquest informe, la modificació del criteri d'amortització de les inversions ha significat una menor imputació d'ingressos en el compte de resultats, en concepte de traspàs a resultat de les subvencions de capital rebudes, que s'ha estimat en 1.392.841 euros.

2.2 Revisió del compliment de la legalitat

Com a resultat del treball efectuat, amb l'abast descrit en l'apartat 1.2.2, s'han detectat en CACSA, durant el període objecte de fiscalització, els incompliments rellevants de la normativa aplicable a la gestió dels fons públics que assenyallem a continuació.

- a) Tant CACSA com les seues societats de gestió, tret de la de l'Oceanogràfic -la unitat de negoci de la qual no va entrar en funcionament en 2001-, es troben a 31 de desembre de 2001 en una situació de fons propis negatius, que obliga a adoptar decisions i accions per a esmenar aqueixa situació en el termini d'un any.

En l'apartat 4.2.8, es detalla la situació dels fons propis de les societats del grup CAC i les actuacions que estan portant a efecte per aconseguir la restauració de la solvència financera.

- b) CACSA i les seues societats de gestió estan subjectes a les limitacions sobre el creixement de la massa salarial establides per a 2001, les quals es fixen en un 2% en l'article 24 de la llei 12/2000, de 28 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 2001.

L'Entitat entén que el control sobre el compliment del percentatge d'increment de la massa salarial establert en la normativa, s'ha de fer sobre els nivells màxims de salaris autoritzats per la Conselleria cada exercici, i en tal cas no hauria superat el 2% d'increment. Això no obstant, l'anàlisi efectuada de forma conjunta

per a totes les societats del grup CAC, ha donat com a resultat un increment del 7% en la massa salarial en 2001.

En aquest sentit, s'han observat certes contradiccions entre els convenis col·lectius aplicats als treballadors de les empreses del grup, que estableixen increments de retribucions superiors al 2%, i la normativa pressupostària aplicable a aquests llocs de treball del sector públic a què hem fet referència.

- c) Quant als procediments de selecció dels treballadors, cal assenyalar que l'anàlisi realitzada ha posat de manifest que els procediments establits per les empreses del grup CAC per a seleccionar el seu personal han de ser potenciats en aspectes relacionats amb la publicitat de les ofertes dels llocs de treball i en els mecanismes de garantia del mèrit i la capacitat.
- d) CACSA i les seues societats de gestió han establert uns procediments propis de contractació d'obres, béns i serveis, a l'objecte de garantir el compliment dels principis de publicitat i concurrència aplicables a les empreses públiques, en virtut de la disposició addicional sisena de la Llei de Contractes de l'Estat.

No obstant això, després de considerar les característiques de les empreses que integren el grup CAC i les característiques de la seua activitat contractual, caldria considerar aplicable -en els supòsits expressament prevists en el grup- el que es disposa en l'article 2.2 de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques. Així mateix, quan CACSA i les seues societats de gestió exerceixen competències públiques de la Generalitat Valenciana, estaran subjectes plenament a la Llei de Contractes. En els apartats 5.1 i 5.2 d'aquest informe detallarem els aspectes més significatius que han sorgit de la revisió duta a terme per aquesta institució sobre l'activitat inversora del grup CAC en l'exercici de 2001.

En apartats posteriors d'aquest informe, indiquem els aspectes que hauran de se objecte d'atenció i millora per part dels responsables de la Societat.

3. INFORMACIÓ GENERAL

3.1 Naturalesa i objecte

Mitjançant el decret 225/1991, de 9 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, es va acordar la constitució de l'empresa València, Ciència i Comunicacions, S.A. (VACICO,S.A.), conformement a l'article 5 del TRLHPGV i dependent de la Presidència de la Generalitat Valenciana; l'escriptura pública de constitució n'és de 3 de març de 1992.

Amb data 4 de juliol de 1996, el Govern Valencià, constituït en Junta General Universal d'Accionistes, adoptà els acords següents:

- a) Modificar l'article 1 del estatuts, de manera que la societat passa a denominar-se Ciutat de les Arts i de les Ciències, S.A. (CAC, S.A.).
- b) Modificar l'article 4 dels estatuts, de manera que es modifica l'objecte social de CAC, S.A., que serà el següent:
  - La promoció, organització i gestió de totes aquelles activitats que es requerisquen per a la preparació, construcció i posada en funcionament dels projectes de la Generalitat Valenciana de la Ciutat de les Arts i de les Ciències de València.
  - La promoció, organització i gestió de l'explotació de les activitats i els serveis que es desenvolupen en els immobles i instal.lacions que integren els projectes a què es fa referència en el paràgraf anterior.
  - La Societat podrà desenvolupar les activitats que integren el seu objecte social, totalment o parcialment, de manera indirecta, mitjançant la titularitat d'accions o participacions en societats amb objecte idèntic o anàleg. Així mateix, podrà constituir amb els mateixos fins d'altres societats en les quals participen qualssevol altres entitats públiques o privades i/o persones físiques o jurídiques.

En la sessió de 21 de maig de 2001, la comissió executiva de CACSA aprovà la constitució de quatre societats mercantils de responsabilitat limitada, amb la finalitat de complir les obligacions assumides per la societat Ciutat de les Arts i de les Ciències, S.A., en les condicions pactades en el préstec mercantil sindicat de 15 d'octubre de 2001.

Per escriptura pública de 13 de juny de 2001, CACSA constitueix les quatre companyies mercantils unipersonals de responsabilitat limitada, per mitjà de les quals desenvolupa la gestió de les distintes unitats de negoci que componen el complex Ciutat de les Arts i de les Ciències, amb un capital social cada una de 300.000 euros, dividit i representat per 300 participacions socials indivisibles i acumulables de 1.000 euros de valor

nominal cada una, íntegrament assumides i desemborsades pel soci fundador, CACSA. Aquestes quatre societats són:

- Societat de Gestió de l'Hemisfèric de València, S.L. (SG Hemisfèric, SL).
- Societat de Gestió del Museu de les Ciències "Príncep Felip" de València, S.L. (SG Museu, SL).
- Societat de Gestió de l'Aparcament de la Ciutat de les Arts i de les Ciències, S.L. (SG Aparcament, SL).
- Societat de Gestió de l'Oceanogràfic de València, S.L. (SG Oceanogràfic, SL).

L'objecte social d'aquestes societats és la gestió i explotació dels respectius centres; així com la promoció, organització i gestió de l'explotació de les activitats i serveis que hagen de desenvolupar, tant en els immobles i instal.lacions que els integren, com en qualsevol altra instal.lació. La data d'inici de les operacions establida en els seus estatuts és la de primer de juliol de 2001.

Els òrgans de govern de CACSA són la Junta General i el Consell d'Administració. Les societats de gestió filials de CACSA estan regides i administrades per un administrador únic, que és CACSA, representada pel president del seu Consell d'Administració en l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

Tal i com hem comentat anteriorment, la constitució d'aquestes filials i també la subscripció amb elles de contractes d'arrendament i indústria (vegeu l'apartat 4.4.4 d'aquest informe), per a la utilització i explotació de les instal.lacions que integren el projecte CAC, obeeixen a les obligacions assumides per CACSA en la formalització de les operacions de finançament.

Durant l'exercici de 2001, CACSA ha exercit la pràctica totalitat de les funcions i competències de gestió pròpies de l'objecte social de les seues societats filials; cosa que s'ha formalitzat mitjançant un contracte de prestació de serveis de suport de CACSA i les seues societats dependents, per a cinc anys prorrogables anualment (apartat 4.4.4)

3.2 Fundació Valenciana Museu de les Ciències "Príncep Felip"

En aplicació de l'acord de 17 de setembre de 1999 del Govern Valencià, constituït en Junta General d'Accionistes de CACSA, en escriptura pública de 23 de desembre de 1999 es va constituir, mitjançant una aportació de 300.506 euros, la Fundació Valenciana Museu de les Ciències "Príncep Felip" (d'ara endavant Fundació Museu), per a la divulgació de la cultura científica i tecnològica, sense ànim de lucre i de duració indefinida.

La Fundació Museu, segons l'article 6 dels seus estatuts, té per objecte la divulgació, foment, promoció, estímul, suport i desenvolupament de la ciència i la tecnologia, i de totes aquelles accions científiques, culturals, educatives i d'altra índole que tinguen

relació amb això, i les activitats que haja de desenvolupar el Museu de les Ciències de València.

3.3 Activitat desenvolupada en l'exercici de 2001

Durant l'any 2001 ha prosseguit l'explotació de l'Hemisfèric, del Museu de les Ciències "Príncep Felip" i de l'Umbracle-Aparcament. D'altra banda, ha continuat la construcció dels altres dos elements del projecte que queden per obrir al públic, que són l'Oceanogràfic i el Palau de les Arts.

L'obra civil del conjunt d'edificis temàtics de l'Oceanogràfic, de les unitats d'exhibició i dels espais destinats a galeries tècniques, s'ha donat per finalitzada.

Al seu torn, les instal·lacions requerides per al correcte funcionament del complex, han sigut dissenyades i executades, i queden pendents els punts de presa exteriors per a la captació i bombeig d'aigua de mar per a les exhibicions i el sistema de climatització, les proves generals i el mobiliari requerit per als espais específics.

El primer de març de 2002, l'Oceanogràfic i Parques Reunidos Valencia, S.A., mitjançant un procediment negociat amb publicitat, formalitzen el contracte de prestació de serveis d'operador de l'Oceanogràfic i d'explotació dels punts de restauració, "merchandising" i "catering", per un termini de deu anys.

Finalitza pràcticament l'execució dels principals elements d'estructura de formigó de l'edifici principal del Palau de les Arts: auditori superior, plataformes de la terrassa, murs de jardineria i escales. Igualment acaben els treballs de fabricació de voltes i sobrecoberta i la implantació en la coberta metàl·lica del restaurant. Acaben també els murs de pantalla del recinte exterior, així com l'execució dels fonaments de l'auditori oest i del piló d'arrancada i sobrecoberta.

Entre altres activitats societàries, cal assenyalar la formalització el 15 d'octubre de 2001 de l'ampliació de l'operació de finançament signada el 18 d'octubre de 1999 per un total de 305 milions d'euros, tot incrementant-ne l'import inicial fins a 608 milions d'euros. Es manté l'estructura i les garanties ja establides en 1999.

La totalitat de les participacions de les societats han sigut pignorades a favor dels creditors, en garantia de les obligacions assumides per Ciutat de Arts i de les Ciències, S.A., i s'estén el dret real de penyora sobre la totalitat de les accions de CACSA als nous imports i prestadors que resulten de l'ampliació de l'operació.

4. COMENTARIS SOBRE ELS ASPECTES MÉS IMPORTANTS DELS COMPTES ANUALS

4.1 Balanc

El balanç a 31 de desembre de 2001 de CACSA, juntament amb les xifres de l'exercici anterior, es mostra a continuació, en euros.

ACTIU	31-12-01	31-12-00	Variació
Immobilitzat	554.672.868	486.684.397	14,0%
Despeses d'establiment	137.908	182.804	(24,6%)
Immobilitzacions immaterials	2.668.412	1.867.147	42,9%
Immobilitzacions materials	550.662.258	484.630.155	13,6%
Immobilitzacions financeres	1.204.290	4.291	27.965,4%
Despeses per a distribuir en diversos exercicis	13.213.170	5.628.701	134,7%
Actiu circulant	81.152.520	57.139.831	42,0%
Accionistes per desemborsaments exigits	12.395.000	12.395.000	0,0%
Existències	41.931	322.449	(87,0%)
Deutors	67.793.718	42.985.299	57,7%
Inversions financers temporals	40.499	39.955	1,4%
Tresoreria	692.398	1.154.749	(40,0%)
Ajusts per periodificació	188.974	242.379	(22,0%)
Total Actiu	649.038.558	549.452.929	18,1%

PASSIU	31-12-01	31-12-00	Variació
Fons propis	(16.186.971)	2.395.357	(775,8%)
Capital subscrit	30.100.002	30.100.002	0%
Resultats d'exercicis anteriors	(9.948.818)	2.215.229	(549,1%)
Pèrdues de l'exercici	(36.338.155)	(29.919.874)	21,4
Ingressos per a distribuir en diversos exers.	30.789.448	28.885.357	6,6%
Creditors a llarg termini	521.537.079	312.198.124	67,0%
Deutors amb entitats de crèdit	508.000.000	305.000.000	66,6%
Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini	13.537.079	7.198.124	88,1%
Creditors a curt termini	112.899.002	205.974.091	(45,2%)
Deutes amb entitats de crèdit	32.542.562	58.340.630	(44,2%)
Creditors comercials	7.450.383	19.306.606	(61,4%)
D'altres deutes no comercials	72.906.057	128.326.855	(43,2%)
Total Passiu	649.038.558	549.452.929	18,1%

Quadre 1

Segons les dades que es desprenen del balanç, l'actiu circulant s'eleva al tancament de l'exercici de 2001 a 81.152.520 euros; mentre que el passiu circulant és de 112.899.002 euros. Es produeix, doncs, un fons de maniobra negatiu de 31.746.482 euros.

Per corregir aquesta situació i atenuar el desequilibri patrimonial que presenten els fons propis de l'Entitat, s'ha realitzat una ampliació de capital en 2002 (vegeu l'apartat 4.2.8).

4.2 Epígrafs més significatius del balanç

4.2.1 Immobilitzat immaterial

Segons que es detalla en el punt 6 de la memòria, "Immobilitzat immaterial", les altes en aquest epígraf es produeixen per la incorporació a l'actiu de l'Entitat del cost dels vídeos de difusió, promoció i presentació del projecte CAC i per la incorporació d'un nou sistema de gestió integral SAP.

La variació de l'immobilitzat immaterial en l'exercici de 2001, respecte de l'anterior, suposa un increment del 42,9%. La major part d'aquest increment es deu, tal com hem assenyalat, a la facturació dels costos del contracte formalitzat el 14 de novembre de 2000 amb una empresa de consultoria, per un import total d'1.893.188 euros, per a la prestació de serveis de consultoria i el posterior subministrament i instal·lació d'un sistema de gestió corporativa per a CACSA.

4.2.2 Immobilitzat material

a) Composició i moviments en l'exercici de 2001

L'immobilitzat material constitueix el 85% de l'actiu, i ha experimentat un 13,6% d'increment en l'exercici de 2001, respecte a 2000. En el quadre 2 es detalla, en euros, la composició i els moviments en l'exercici de 2001 dels distints elements de l'immobilitzat material.

Compte	Import 31-12-00	Addicions	Traspassos	Baixes	Import 31-12-01
Construccions	205.700.149	1.796.600	12.954.856	-	220.451.605
Maquinària-Instal. tècniques	5.336.939	126.739	75.606	293.164	5.246.120
Utilatge	-	7.452	-	-	7.452
D'altres instal.lacions	33.707.428	365.089	257.872	-	34.330.389
Mobiliari	3.983.656	210.716	-	-	4.194.372
Equips per a proces. informac.	1.789.393	162.557	61.152	-	2.013.102
Elements transport	20.892	-	-	-	20.892
D'altre immobilitzat material	19.161.038	275.679	1.319.874	-	20.756.591
Immobilitzacions en curs	222.514.121	72.136.817	-14.669.360	-	279.981.578
Instal. tècniques en muntatge	-	75.606	-	-	75.606
D'altres instal.lacions en curs	264.135	2.154.611	-	-	2.418.746
Equips proces. informac. muntatge	-	61.152	-	-	61.152
Continguts en curs	-	64.971	-	-	64.971
Avançament immob. material	559.684	181.732	-	-	741.416
Immobilitzat material	493.037.435	77.619.721	0	293.164	570.363.992
Amortitzacions	8.407.281	11.294.453	--	--	19.701.734
Immobilitzat net	484.630.154	66.325.268	--	--	550.662.258

Quadre 2

Aquesta Sindicatura ha avaluat la raonabilitat de les addicions produïdes en l'immobilitzat material, mitjançant la revisió d'una mostra de certificacions d'obres en curs per import de 61.528.200 euros (79% de les addicions de l'exercici). Aquest treball s'ha complementat amb l'anàlisi de les confirmacions de saldos rebudes dels proveïdors d'immobilitzat material seleccionats i amb proves alternatives sobre operacions realitzades al tancament de l'exercici.

El resultat d'aquesta anàlisi ha posat de manifest que, a conseqüència d'un inadequat registre comptable de determinades transaccions -relatives bàsicament a certificacions d'obra i honoraris de direcció d'obra-, caldria incrementar l'immobilitzat material i l'IVA suportat pendent de deduir en 2.241.341 euros i 2.647.696 euros, respectivament. Com a contrapartida, el passiu de l'Entitat referit als proveïdors d'immobilitzat material, també hauria de ser incrementat en 4.889.037 euros.

Seguint el criteri d'exercicis anteriors, durant l'exercici de 2001 s'ha inclòs un import d'1.191.080 euros com a major valor de l'immobilitzat en curs, derivat dels interessos redituats per l'ajornament del pagament de les certificacions d'obres lliurades per l'empresa adjudicatària del Parc Oceanogràfic Universal (POU), segons el contracte de

finançament subscrit el 9 de febrer de 2000. Fins al 31 de desembre de 2001, els interessos que per aquest concepte han sigut comptabilitzats com a major valor de l'immobilitzat, s'eleven a 4.273.479 euros.

Com a mesura de control intern sobre l'immobilitzat material, es recomana d'elaborar un inventari físic dels elements que el componen, processat en una base de dades actualitzada amb una fitxa completa de cada bé. En aquest sentit, cal adjuntar al contracte d'arrendament d'indústria entre CACSA i les seues filials l'inventari dels béns que s'arrenden. El programa SAP permetrà comptar amb aquest inventari complet i actualitzat de les característiques i la informació rellevant de tots els béns propietat de l'Entitat i les seues filials.

b) Criteris d'amortització de l'immobilitzat material

L'amortització dels elements de l'immobilitzat material es realitza pel mètode de quota constant, calculada en funció de la vida útil estimada de cada bé. Segons que consta en la nota 4.d) de la memòria, durant l'exercici de 2001 CACSA ha revisat els coeficients d'amortització aplicats en exercicis anteriors.

La variació més significativa s'ha produït en edificis i construccions, perquè se n'ha considerat a partir de 2001 una vida útil estimada de cent anys, d'acord amb el que s'estableix en la taula general de coeficients d'amortització aprovada pel real decret 537/1997, segons la normativa fiscal.

Quant a això, podem assenyalar que en la memòria no s'informa sobre l'alteració dels supòsits que motivaren l'elecció dels criteris d'amortització en exercicis anteriors, ni la justificació dels nous coeficients; tampoc no s'hi informa sobre la incidència de la variació en els comptes anuals.

Els principals canvis en els coeficients d'amortització, els indiquem a continuació.

Immobilitzat material	% (anys vida útil) Exercicis anteriors a 2001	% (anys vida útil) Exercici 2001
Edificacions i construccions	4% (25 anys)	1% (100 anys)
Maquinària	12% (8,33 anys)	8,33% (12 anys)
Instal.lacions	20% (5 anys)	5,55% (18 anys)
Mobiliari	20% (5 anys)	6,67% (15 anys)
D'altre immobilitzat material	20% (5 anys)	14,3% (7 anys)

Quadre 3

Aquesta modificació dels percentatges aplicats ha significat una menor despesa per amortització de l'exercici, de 12.173.000 euros aproximadament; segons estimacions d'aquesta Sindicatura. Com que, en el càlcul sobre la imputació a ingressos de l'exercici

de les subvencions de capital, s'ha de prendre en consideració la dotació anual de l'amortització de l'immobilitzat que aquestes financen, es produeix un menor import d'ingressos de l'exercici per aquest concepte, estimat en 1.392.841 euros (vegeu l'apartat 4.2.9 d'aquest informe).

Els canvis de criteris d'amortització adoptats per l'Entitat, en relació al termini d'amortització de l'immobilitzat, estan basats en criteris fiscals. Es considera que hauria sigut més prudent augmentar el termini d'amortització dels béns acomodant-lo a un període temporal més raonable i previsible, que podria situar-se en cinquanta anys per a edificis i construccions i en deu anys per a les instal·lacions.

c) Terrenys sobre els quals s'assenten les construccions del projecte Ciutat de les Arts i de les Ciències

Tal i com hem vingut assenyalant en els últims informes d'aquesta Sindicatura, encara no s'han dut a terme en la seua totalitat les previsions contingudes en la clàusula sisena del conveni de col·laboració subscrit entre la Generalitat Valenciana i CACSA amb data 30 de març de 1999, on es disposa el següent:

"La Generalitat Valenciana es compromet a constituir a favor de CAC, S.A. qualsevol tipus de dret que faculte aquesta mercantil per a l'ús i ocupació dels immobles propietat de la Generalitat Valenciana sobre els quals es troben les construccions del Palau de les Arts, l'Hemisfèric, el Museu de les Ciències, el Parc Oceanogràfic Universal i l'Aparcament, i qualssevol altres edificis (clàusula sisena)".

En relació a aquest compromís, cal assenyalar el següent:

A la data d'aquest informe, s'ha regularitzat la situació en relació amb la construcció del Parc Oceanogràfic Universal, mitjançant l'aportació en propietat al patrimoni de CACSA, per part de la Generalitat Valenciana, de l'illa de cases on s'ubica aqueixa construcció, però segueixen sense formalitzar-se la resta de negocis jurídics per mitjà dels quals la Generalitat Valenciana realitzarà la referida constitució de drets, en relació amb les altres construccions especificades en la clàusula sisena del conveni. Per tant, està per definir el títol jurídic que habilita CACSA per a construir sobre un sòl que actualment és propietat de la institució autonòmica.

Aquesta omisió origina una situació jurídica d'incertesa, ja que ens trobem davant de l'existència d'un mer estat possessori que, per si mateix, no atribueix a l'empresa pública el dret d'edificar sobre els terrenys ni la propietat sobre allò que s'hi ha edificat. En conseqüència, solament quan es resolga aquesta incertesa i es concrete la naturalesa jurídica de la relació existent entre CACSA i el sòl ocupat per les construccions que ha realitzat o que estan en curs d'execució, estarem en condicions de conèixer -en matèria comptable- si els criteris d'imputació de comptes que actualment es mantenen en l'immobilitzat material s'ajusten o no a la realitat, i en matèria de contractació, quin és el règim jurídic aplicable.

d) Procediments de contractació

En l'apartat 5 d'aquest informe consten els aspectes més significatius sorgits en la revisió feta per aquesta Sindicatura sobre l'activitat inversora i els procediments de contractació.

4.2.3 Immobilitzat financer

L'import més significatiu d'aquest epígraf de l'actiu correspon a les participacions de CACSA en el capital de les seues societats de gestió, pel 100% del capital social (300.000 euros en cada una de les quatre filials). Cap d'aquestes filials no cotitza en borsa.

Totes les societats de gestió (amb l'excepció de la del Parc Oceanogràfic, l'explotació del qual no va començar en l'exercici), han incorregut en pèrdues en 2001 -tal i com hem indicat-, i presenten fons propis negatius; raó per la qual l'Entitat hauria d'haver efectuat una provisió per la inversió realitzades en les seues societats de gestió.

4.2.4 Despeses per a distribuir en diversos exercicis

Aquest epígraf registra les despeses de formalització (comissions de direcció i d'agència, pòlisses de caució, despeses de notaria...) de les operacions de crèdit concedides per les entitats financeres (vegeu l'apartat 4.2.10). El saldo a 31 de desembre de 2001 és de 13.213.170 euros, cosa que significa un increment de 7.584.472 euros respecte al tancament de l'exercici de 2000. La composició n'és la següent:

Operació	Data formalització operació	Despeses formalització a 31/12/01
Préstec sindicat tram A-1	18-10-99	2.717.917
Préstec sindicat tram B-1	18-10-99	2.238.632
Préstec BEI-1	18-10-99	2.186.280
Préstec sindicat tram A-2	15-10-01	2.516.738
Préstec sindicat tram B-2	15-10-01	1.561.883
Préstec sindicat BEI-2	15-10-01	1.991.720
Total despeses per a distribuir en diversos exercicis		13.213.170

Quadre 4

CACSA imputa a resultats els imports d'aquestes despeses de formalització de deutes seguint un criteri financer, d'acord amb els calendaris d'amortització formalitzats per a cada una de les línies obtingudes. Com que aquestes operacions han sigut formalitzades amb períodes de manca per a l'amortització del principal que oscil·len entre 1,7 i 6,1 anys (apartat 4.2.10), durant aquests anys de manca l'Entitat no efectua amortització per aquestes despeses.

La norma de valoració 7^a.1 del PGC estableix que en principi aquestes despeses, les hauran d'afectar a l'exercici a què corresponguen. De manera excepcional, les dites despeses podran distribuir-se en diversos exercicis, i en tal cas caldrà imputar-les a resultats durant el termini de venciment dels deutes corresponents i d'acord amb un pla financer; en tot cas, hauran d'estar totalment imputades quan s'amortitzen els deutes a què corresponen.

Aquesta Sindicatura estima més adequada, com a criteri d'amortització, la imputació a resultats sense considerar els anys de manca en la quota d'amortització. Tenint en compte aquest criteri, cal incrementar les despeses financeres de l'exercici de 2001 en un import de 604.188 euros i les despeses extraordinàries provinents d'exercicis anteriors, en 455.541 euros; i disminuir, en conseqüència, el valor de les despeses de formalització que figuren en l'actiu en l'import total d'1.059.729 euros.

4.2.5 Accionistes per desemborsament exigits

En el balanç de situació a 31 de desembre de 2001, consta com actiu circulant un import de 12.395.000 euros, que correspon al capital subscrit i no desemborsat corresponent a l'augment de capital acordat en Junta General d'Accionistes en data 5 d'octubre de 1999.

Per acord de 26 de juliol de 2001, la Junta General d'Accionistes, a l'objecte d'adequar la valoració de les aportacions no dineràries al valor dels dividends passius de la Societat, modificà l'article 7 dels estatuts socials, indicant que els desemborsaments pendents s'efectuarien mitjançant l'aportació no dinerària d'una finca urbana.

Aquesta aportació s'hauria de realitzar en el termini màxim de tres anys, termini que finalitza en octubre de 2002; a conseqüència d'això, els dits dividends passius, els han registrats a 31 de desembre de 2001 com un saldo a curt termini, segons que s'informa en la nota 11.4 de la memòria.

La comissió executiva de CACSA acordà en la sessió de 4 de juny de 2002 requerir el seu soci únic, la Generalitat Valenciana, perquè desemborsés aqueixos dividends passius, mitjançant l'aportació no dinerària prevista en els estatuts socials.

D'acord amb això, el Govern Valencià, reunit el primer de juliol de 2002 com a Junta General d'Accionistes de CACSA, acordà desemborsar el capital subscrit pendent de desemborsar per mitjà d'una aportació no dinerària, que consistia en l'immoble identificat com a illa M-1 en el Pla Parcial Sector NPT-6 "Ciutat de les Arts i de les Ciències", valorat en 12.395.000 euros.

4.2.6 Deutors

A continuació mostrem, en euros, el detall d'aquest epígraf del balanç.

Compte	Import
Clients per vendes i prestacions de serveis	1.106.905
<i>Clients</i>	1.037.789
<i>Clients de dubtós cobrament</i>	69.116
Empreses del grup deutores	12.252.194
Deutors diversos	315.847
Personal	26.356
Administracions públiques	54.161.532
<i>Hisenda pública, deutora IVA</i>	42.119.690
<i>Hisenda pública, deutora devolució impostos</i>	(928)
<i>Hisenda pública, IVA obres pendent de suportar</i>	6.128.671
<i>Hisenda pública, IVA instal.lacions pendent de deduir</i>	96
<i>Hisenda pública, retenció interessos comptes corrents</i>	12.342
<i>Generalitat Valenciana, deutora subvenció d'explotació</i>	180.304
<i>Generalitat Valenciana, deutora subvenció 'Infocole'</i>	3.921.593
<i>Generalitat Valenciana, deutora terrenys expropiació</i>	3.560
<i>Generalitat Valenciana, deutora acord Jurat Expropiació</i>	598.135
<i>Generalitat Valenciana, deutora interessos demora expropiació</i>	1.198.069
Provisions per a insolvències de tràfic	(69.116)
<i>Provisions per a insolvències de tràfic</i>	(69.116)
TOTAL	67.793.718

Quadre 5

La constitució de les quatre societats de gestió en juny de 2001 ha donat lloc a fets econòmics que tenen el seu reflex en els estats comptables de cada una de les societats i en els de CACSA. El compte "Empreses del grup deutores" recull els crèdits de CACSA davant les seues societats de gestió, per la facturació realitzada pels serveis que els presta, pels derivats dels contractes d'arrendament de negoci -tal i com es comenta en l'apartat d'ingressos-, o pels pagaments realitzats per compte d'aquelles. Quant a això, cal assenyalar que CACSA actua com a gestora dels ingressos i pagaments de les seues societats de gestió.

El subepígraf del balanç "Administracions públiques" registra els imports que l'Entitat reflecteix, principalment, per liquidacions d'IVA pendents de cobrament, amb el detall següent:

- Liquidacions d'IVA dels exercicis de 1998, 1999 i 2000 pendents de cobrament, per imports de 8.879.345, 3.204.472 i 12.759.434 euros, respectivament, sobre

les quals l'AEAT ha practicat actes d'inspecció amb les quals l'empresa va mostrar la seua disconformitat i que va recórrer davant del TEAR. Aquest òrgan ha desestimat, amb data 31 de maig de 2002, les reclamacions referides a 1998 i 1999 i ha estimat solament de manera parcial les corresponents a 2000. L'empresa ha recorregut aquesta resolució davant del TEAC.

- Un import de 17.276.437 euros, corresponent a les liquidacions d'IVA practicades per l'Entitat en 2001 amb idèntics criteris als aplicats en exercicis anteriors i sobre les quals l'AEAT ha practicat una liquidació provisional que disminueix l'import que hi ha de tornar a un total de 6.818.353 euros, més interessos. L'Entitat ha manifestat la seua intenció de recórrer davant del TEAR aquesta liquidació provisional.

En relació a aquests aspectes, cal assenyalar que l'Entitat -tal i com indiquem en l'apartat 4.6, "Situació tributària"-, manté discrepàncies quant al tractament, a l'efecte del càlcul del percentatge de prorrata d'IVA aplicable en les liquidacions per les subvencions rebudes de la Generalitat i incloses en la Llei de Pressuposts.

Adicionalment, tal i com s'indica en la nota 14 de la memòria, l'Entitat estima que la no recuperació d'aquests saldos implicaria un increment del valor de les inversions en un import significatiu, repercutint una proporció mínima de tals saldos com a major import de les despeses.

La revisió efectuada sobre aqueixos saldos pendents de cobrament, ha posat de manifest els aspectes següents:

- L'Entitat no ha quantificat l'efecte que sobre el compte de pèrdues i beneficis tindria el fet que la resolució del conflicte sobre les liquidacions d'IVA practicades resultés contrari al seu criteri. L'estimació efectuada per aquesta institució, quant a l'efecte de l'aplicació dels criteris de l'AEAT a les liquidacions d'IVA practicades en 2001, s'eleva a un import de 994.756 euros de major despesa. Aquest mateix criteri, calia haver-lo aplicat en relació als imports pendents dels exercicis de 1998, 1999 i 2000.

També hi figura com a pendent de cobrament un import de 6.128.671 euros corresponent a IVA suportat de certificacions d'obra pendents de liquidar, d'acord amb els criteris fiscals. El treball realitzat en els diferents apartats ha posat de manifest que aquest import està infravalorat en 2.647.696 euros (apartat 4.2.2).

CACSA manté, com a deutora a 31 de desembre de 2001, la Generalitat Valenciana pel projecte "Infocole", per import de 3.921.593 euros, el qual recull el total del cost incorregut per l'Entitat des de l'inici del citat projecte en l'exercici de 1998 i que no li ha sigut reemborsat per la Generalitat Valenciana al tancament de l'exercici de 2001. Aquest projecte es basa en el conveni de cooperació subscrit entre la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i CACSA el 14 d'abril de 1998, a l'objecte de crear una "intranet" educativa en distints centres educatius, i segons el qual CACSA s'encarregava

de gestionar i pagar la contractació del subministrament informàtic, que és propietat de la Generalitat Valenciana.

Els comptes deutors de la Generalitat que figuren en el balanç de situació a 31 de desembre de 2001 en l'apartat d'administracions públiques, haurien de figurar en l'apartat d'empreses del grup, per tal de reflectir adequadament que aquests deutes corresponen a l'accionista únic de l'Entitat; tal i com figuraven en els comptes anuals d'exercicis anteriors.

4.2.7 Tresoreria

En el quadre 6 es detalla el desglossament de la tresoreria de l'Entitat a 31 de desembre de 2001, en euros:

Concepte	Import
Caixa	285.505
Caixa moneda estrangera	4.531
Bancs	402.362
TOTAL	692.398

Quadre 6

La gestió de la tresoreria de CACSA, l'efectua el departament de Gestió Pressupostària i Tresoreria, inclòs en l'àrea economicofinancera de l'Entitat. També porten a efecte des d'aquest departament una bona part de la gestió de cobraments i pagaments de les societats de gestió constituïdes per l'Entitat en l'exercici de 2001.

Durant l'exercici de 2001 CACSA ha disposat, per a la seua gestió, de diversos comptes bancaris oberts en diferents entitats financeres. En relació a aquests comptes cal assenyalar el següent:

- La remuneració dels saldos dipositats en les dites entitats és baixa (0,1%), en aquells casos en què l'entitat financera ens ha facilitat la informació.
- Un compte corrent vinculat a un compte de crèdit que figura en comptabilitat com un compte de crèdit amb saldo deutor. Aquesta situació fa que la tresoreria de l'Entitat estiga infravalorada en 90.158 euros.
- Una de les entitats financeres ha comunicat que dos dels comptes bancaris posseeixen un règim de disposició solidari en relació a una de les persones autoritzades per a disposar de fons; cosa que constitueix una debilitat de control intern. En tot cas, la disposició dels fons s'ha de fer en règim mancomunat. Segons que ens ha comunicat CACSA, aquesta situació ha sigut regularitzada en 2002.

La introducció en l'exercici de 2001 del nou sistema de gestió informatitzada "SAP", ha comportat un canvi en el sistema de control de la tresoreria de l'Entitat. Aquest nou sistema permet, per mitjà de comptes comptables vinculats als comptes comptables de tresoreria, comptabilitzar tots els fets econòmics relacionats amb la tresoreria, agrupant i comptabilitzant en aquests comptes-pont allò que, d'una altra manera, constituïria -i de fet constitueix- partides conciliatòries de tresoreria.

En relació a aquest nou sistema de control, cal assenyalar que efectivament facilita a l'Entitat el control dels comptes bancaris, en agrupar i distribuir per a cada compte els moviments bancaris pendents de reflectir comptablement en aqueixos comptes de tresoreria. Aquest sistema de control, caldria anar completant-lo, de forma que al finalitzar l'exercici -i, si més no, trimestralment- totes i cada una de les partides agrupades de forma automàtica pel sistema i pendents d'assignació al seu respectiu compte comptable, fossen conciliades per personal alié a la gestió de la tresoreria.

També en relació a la gestió de la tresoreria, cal assenyalar les dificultats que hem observat en les conciliacions i en la comptabilitat dels ingressos per vendes d'entrades. En aquest sentit, es recomana de desenvolupar i modificar les aplicacions de gestió de vendes de què disposa l'empresa, de manera que la informació subministrada als òrgans de gestió sobre aqueixes operacions permeta la identificació àgil de cada una de les vendes i dels cobraments realitzats.

Per a la gestió dels pagaments de petita quantia i dels cobraments d'entrades i tiquets de l'aparcament, existeixen en CACSA diversos comptes comptables de caixa, alguns dels quals sense moviment en l'exercici. La revisió de la gestió dels fons d'efectiu en caixa ha posat de manifest els aspectes següents:

- Es recomana de cancel·lar les caixes no usades i que no resulten d'utilitat, i ingressar-ne les existències en una altra caixa d'efectiu o en entitats bancàries; així com cancel·lar els comptes comptables referits a aqueixes caixes.
- El sistema de funcionament d'algunes caixes d'efectiu per la recaptació de tiquets i entrades, ha fet que el seu saldo al finalitzar l'exercici siga creditor, per imports molt elevats. Aquests saldos creditors, els compensen amb els saldos de deutors de les caixes que recullen els ingressos. Tal esquema de funcionament de les caixes d'efectiu ha de ser corregit, ja que el seu saldo ha de ser en tot moment deutor.
- Cal establir per escrit les normes de funcionament i comptabilitat dels fons de les caixes d'efectiu, de forma que el sistema siga conegut i aplicat pels responsables dels fons i per aquell que els supervisa. Aquestes normes han de fixar els models que cal formalitzar per als arqueigs i la seua periodicitat -que almenys serà mensual-, i articular un sistema d'arqueigs no cadenciós. En tot cas, els arqueigs ha de ser signats pel responsable de la gestió dels fons i per una persona aliena a tal gestió, que presencie i supervise la situació i l'import d'aqueixos fons.

- Els arqueigs han de quantificar tots els fons realment existents en el moment de realitzar-los i no s'han d'efectuar amb posterioritat a la data a què van referits retrotraent els moviments. No s'han d'ingressar en les caixes fons no pertanyents a l'Entitat. Les diferències que s'hi detecten en els arqueigs han de ser analitzades i resoltes de forma diligent.
- En l'arqueig d'una de les caixes a 31 de desembre de 2001 figura, formant part del saldo, un import de 1.296 euros corresponent a un "menyscapte". L'Entitat ha d'analitzar aquest import i realitzar les actuacions escaients.

L'Entitat ha indicat en al·legacions que en l'exercici de 2002 s'han implantat les recomanacions assenyalades i s'han elaborat per escrit els procediments per a la gestió de les caixes, així com els models d'arqueigs que han de formalitzar els seus responsables.

En relació a les societats de gestió, cal assenyalar que els moviments de la seua tresoreria són reduïts, ja que la major part de la gestió dels ingressos i pagaments, els realitza per compte d'aquelles la societat matriu CACSA. Els saldos dels comptes amb entitats bancàries a 31 de desembre de 2001, coincideixen amb els que figuren en els extractes bancaris. Així mateix, els saldos comptables de les caixes de les societats de gestió coincideixen amb els saldos dels arqueigs a 31 de desembre de 2001.

4.2.8 Fons propis

La composició i els moviments produïts en l'exercici sobre els fons propis, es mostren a continuació, en euros.

Compte	Import 31/12/00	Distrib. rtat. 2000	Resultat 2001	Aportació soci 2001	Import 31/12/01
Capital social	30.100.002	-	-	-	30.100.002
Resultats negatius exers. ants.	-10.977.511	-16.727.134	-	-	-27.704.645
Pèrdues període	-29.919.873	29.919.873	-36.338.155	-	-36.338.155
Aportacions de socis	13.192.739	-13.192.739	-	17.755.827	17.755.827
TOTAL	2.395.357	0	-36.338.155	17.755.827	-16.186.971

Quadre 7

a) Composició i situació del capital social

El capital social de la Societat a 31 de desembre de 2001 està representat per 7.525 accions nominatives, ordinàries, amb un valor unitari de 4.000 euros, subscrites en la seua totalitat per la Generalitat Valenciana. Al tancament d'aquest exercici, la part no desemborsada ascendia a 12.395.000 euros; import registrat en el compte "Accionistes per desemborsament exigits", segons que comentem en l'apartat 4.2.5 d'aquest informe.

En garantia dels compromisos adquirits en el marc del préstec mercantil sindicat i del finançament obtingut del Banc Europeu d'Inversions, amb data 15 de desembre de 1999 i de 15 d'octubre de 2001, la Generalitat Valenciana, en la seua qualitat d'accionista únic, ha pignorat la totalitat de les accions de CACSA i de les seues participacions en les societats del grup a favor del conjunt de creditors.

b) Aportacions de socis per a compensar pèrdues durant l'exercici de 2001

El Govern Valencià, reunit com a Junta General Extraordinària i Universal d'Accionistes de CACSA el 26 de juny de 2001, acordà que la subvenció corrent procedent de la Generalitat Valenciana corresponent a l'exercici de 2001 a favor de l'Entitat, és destinés a compensar les pèrdues d'aqueix exercici, en aplicació de la resolució de la Intervenció General de 4 d'octubre de 1995.

L'import registrat com aportació de socis per a compensar pèrdues durant l'exercici de 2001, va ascendir a 17.755.827 euros, compost pels conceptes següents:

- 16.524.274 euros procedents de les subvencions d'explotació previstes en la llei 12/2000, de 28 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 2001 (3.945.092 euros per a despeses corrents i 12.579.182 euros per a despeses financeres).
- 1.231.553 euros de la subvenció per a despesa financera de l'exercici de 2000, la situació de la qual ha sigut regularitzada en l'exercici de 2001, puix que corresponien a aportacions de socis per a compensar pèrdues de l'exercici de 2000, i que estaven pendents d'aplicar al tancament d'aqueix exercici; segons les observacions posades de manifest en el nostre informe corresponent al dit exercici de 2000.

c) Situació del patrimoni de CACSA a 31 de desembre de 2001

Els fons propis de CACSA a 31 de desembre de 2001 mostren un saldo negatiu de 16.186.971 euros, que indiquen una disminució significativa respecte dels existents al tancament de l'exercici de 2000.

El patrimoni net a 31 de desembre de 2001 de CACSA s'eleva a 14.584.408 euros, compost pels fons propis per un import negatiu de 16.186.971 euros i per l'import positiu de 30.771.379 euros del saldo de les subvencions de capital que figuren en el balanç (aquestes subvencions s'hi inclouen com a major patrimoni net, seguint el criteri adoptat en la resolució de 20 de desembre de 1996 de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes). Això significa que l'Entitat a la dita data estava immersa en les circumstàncies previstes en l'article 163 i 260.4t. del TRLSA, les quals han sigut esmenades l'any 2002, segons que indiquem en paràgrafs posteriors d'aquest apartat.

Igualment, el patrimoni net de totes les societats de gestió constituïdes per CACSA en 2001, llevat de la SG Oceanogràfic, S.L., es troben en les situacions dels articles 163 i 260.4t. del TRLSA. Quant a la SG Oceanogràfic, S.L., com que en 2001 no han entrat

en funcionament les instal·lacions, les despeses incorregudes en l'exercici s'han considerat com a despeses de primer establiment, formant part de l'actiu de la societat, la qual cosa ha permès que aquesta empresa no haja tingut pèrdues en l'exercici i mantenir els fons propis en la seua quantia inicial.

Tal com ja vam indicar en els informes de fiscalització d'exercicis anteriors, el 30 de març de 1999 CACSA va formalitzar amb la Generalitat Valenciana un conveni de col·laboració, en el qual es determina l'escenari bàsic de finançament dels projectes en curs, amb el compromís per part de la Generalitat d'ampliar el capital de l'entitat a l'objecte de mantenir el seu equilibri patrimonial, de finançar per mitjà de subvencions corrents aquelles despeses d'explotació que CACSA no puga cobrir amb els ingressos provinents de la seua activitat i de constituir a favor de l'entitat qualsevol tipus de dret que la faculte per a usar i ocupar els immobles propietat de la Generalitat Valenciana.

En relació al que s'ha previst en el citat conveni de col·laboració, sobre el compromís per part de la Generalitat de constituir a favor de l'entitat qualsevol tipus de dret que la faculte per a usar i ocupar els immobles propietat de la Generalitat Valenciana, podem assenyalar que al tancament de l'exercici de 2001 encara no havien materialitzat en la seua totalitat el traspàs de la titularitat de la propietat o dels drets d'ús i ocupació dels terrenys en què s'assenta el complex Ciutat de les Arts i de les Ciències; tal i com ja hem indicat.

Addicionalment, en els contractes de les operacions financeres formalitzades per CACSA en l'exercici de 1999 i en la seua ampliació en l'exercici de 2001, s'estableix l'obligació de la Generalitat Valenciana de dotar l'entitat dels fons que -si és el cas- fossen necessaris perquè el capital social de CACSA siga sempre igual o superior a 60.000.000 d'euros, d'aportar a la dita entitat la propietat dels terrenys en els quals s'explotarà el POU (illa M1) i les activitats terciàries (illes M1 i M3), i d'atorgar els drets necessaris per a usar durant cinquanta anys els terrenys sobre els quals s'explotarà l'Hemisfèric, el Palau de les Arts i el Museu de les Ciències, quan siguen ultimades les formalitats, les llicències i els procediments administratius previs.

Les condicions establides en el conveni i en els contractes citats anteriorment, s'han complit de forma parcial en 2002, mitjançant el desemborsament de les quantitats corresponents a accions pendents -tal i com descrivim en l'apartat 4.2.5- i l'ampliació de capital que detallem a continuació, tot esmenant simultàniament amb aquesta darrera operació la situació de fons propis negativa en què es trobava CACSA a 31 de desembre de 2001.

D'acord amb la proposta de la comissió executiva acordada en la seua sessió de 4 de juny de 2002 i d'acord amb l'informe del Consell d'Administració de 10 de juny de 2002, el Consell de la Generalitat Valenciana, constituït en Junta General d'Accionistes de CACSA el dia 1 de juliol de 2002, acordà ampliar el capital social de l'entitat en la xifra de 102.100.000 euros, que el subscrigués en la seua integritat el soci únic (la Generalitat Valenciana), i que es desemborsés com segueix:

- 52.100.000 euros mitjançant l'aportació no dinerària de dues finques urbanes.

- 27.500.000 euros mitjançant aportacions dineràries en efectiu.
- 22.500.000 euros per mitjà d'aportacions en efectiu en dos pagaments fraccionats: el primer, de 12.500.000 euros, el mes de desembre de 2002 i el segon, de 10.000.000 d'euros, el mes de gener de 2003.

Al seu torn, CACSA, com a entitat matriu, hauria d'efectuar les aportacions corresponents per a esmenar les situacions de desequilibri patrimonial en què es trobaven les seues societats de gestió a 31 de desembre de 2001. En aquest sentit, la comissió executiva de CACSA, en sessió celebrada el 18 de juny de 2002, acordà realitzar les aportacions oportunes per a compensar els resultats negatius de 2001 en les esmentades societats.

Quant a la seua situació financera, CACSA haurà de considerar el que es disposa en l'article 3.3 de la llei 18/2001, de 12 de desembre, General d'Estabilitat Pressupostària (LGEP, en vigor des del primer de gener de 2002 i per als pressuposts de 2003), i en l'article 11 de la llei orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària a la LGEP.

4.2.9 Ingressos per a distribuir en diversos exercicis

El saldo a 31 de desembre de 2001 de les subvencions de capital, és de 30.771.379 euros, dels quals 30.741.601 corresponen a subvencions de la Generalitat Valenciana.

Durant l'exercici de 2001, CACSA ha rebut subvencions de capital no reintegrables concedides per la Generalitat Valenciana segons la llei 12/2000, de 28 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 2001, per import de 3.005.060 euros.

Durant l'exercici, la Societat ha imputat subvencions de capital a ingressos per import d'1.100.976 euros; quantitat que l'Entitat ha obtingut d'aplicar, al saldo a 31 de desembre de 2001 de les subvencions de capital, el percentatge que suposa l'amortització acumulada de l'immobilitzat material en funcionament durant l'exercici de 2001 sobre el total de l'immobilitzat material (el que hi havia en curs inclusivament). L'efecte del canvi de criteris d'amortització de l'immobilitzat material comentat en l'apartat 4.2.2 d'aquest informe, ha implicat un menor import d'ingressos derivats d'aquesta imputació, que aquesta Sindicatura estima en 1.392.841 euros.

4.2.10 Creditors a llarg termini

La composició del saldo d'aquest epígraf del balanç, es mostra a continuació, en euros.

Compte	Import
Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	508.000.000
Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini	13.537.079
TOTAL	521.537.079

Quadre 8

Els deutes a llarg termini amb entitats de crèdit ascendien a la fi de l'exercici de 2001 a 508.000.000 d'euros, i corresponen als imports disposats fins a aqueixa data de les operacions a llarg termini contractades per CACSA. Aquest import indica un increment significatiu respecte a l'exercici anterior.

L'esmentat increment ve motivat per les necessitats de finançament de les obres incloses en el Projecte Ciutat de les Arts i de les Ciències, i s'ha instrumentat mitjançant la formalització, el 15 d'octubre de 2001, d'una novació del préstec mercantil sindicat formalitzat per la Societat el 18 d'octubre de 1999 i mitjançant la formalització d'un nou contracte de préstec amb el BEI el 15 d'octubre de 2001.

El resultat bàsic d'aquestes operacions de crèdit va ser l'obtenció de finançament a llarg termini pe part de CACSA, addicional al que ja disposava, per import de 303.000.000 d'euros. D'aquest import, al finalitzar l'exercici de 2001 hom n'havia disposat de 203.000.000 d'euros. L'import total de finançament a llarg termini obtingut d'entitats financeres a 31 de desembre de 2001 era de 608.000.000 d'euros, del qual quedava disponible a la fi de 2001 un import de 100.000.000 d'euros.

Les característiques bàsiques de les operacions de crèdit a llarg termini vigents a 31 de desembre de 2001, són les que detallem en el quadre 9.

Operació de crèdit	Import	Termini amort.	Última amort.	Anys de manca	Tipus d'interés
Préstec sindicat, tram A	248.000.000	8,2 anys	15/12/09	1,7 anys	Euribor+diferencial
Préstec sindicat, tram B	150.000.000	18,1 anys	15/12/19	1,7 anys	Euribor+diferencial
Préstec BEI (*) 1999	90.000.000	22,1 anys	15/12/21	6,1 anys	Opcional fix o var.
Préstec BEI 2001	120.000.000	24,1 anys	15/12/25	3,7 anys	Opcional fix o var.
Finançament a llarg termini	608.000.000				

(*) BEI= Banc Europeu d'Inversions.

Quadre 9

Les operacions detallades en el quadre 9 reflecteixen la situació actual d'una operació estructurada per a obtenir finançament per al Projecte CAC, la qual es troba complementada i garantida per una sèrie de negocis jurídics que la sostenen, i que en la seua major part són ampliacions i ratificacions de les garanties ja atorgades per CACSA i per la Generalitat Valenciana en l'operació de crèdit formalitzada en 1999.

El saldo del compte "Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini", per import de 13.537.079 euros, correspon a certificacions d'obra pendents de pagament amb venciment superior a un any de l'empresa adjudicatària de les obres del parc oceanogràfic.

4.2.11 Creditors a curt termini

La seua composició a 31 de desembre de 2001 és la següent, en euros:

Compte	Import
Creditors per prestació de serveis	7.149.877
Avançaments de clients	300.506
Hisenda pública creditora per conceptes fiscals	273.544
Organismes de la Seguretat Social creditors	144.800
Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	30.402.228
Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	70.011.076
Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit	2.140.334
Empreses del grup creditores	2.310.414
Fiances rebudes a curt termini	166.223
Total creditors a curt termini	112.899.002

Quadre 10

L'anàlisi efectuada sobre els saldos que componen aquest epígraf del balanç, ha posat de manifest l'existència de determinats fets comptables corresponents a béns, serveis i subministraments rebuts en l'exercici de 2001 i no registrats per CACSA en els comptes anuals al tancament del dit exercici, i que tenen l'efecte d'augmentar bàsicament els saldos dels creditors per prestació de serveis i dels proveïdors d'immobilitzat a curt termini, en un import de 6.078.730 euros; les seues contrapartides, les comentem en uns altres apartats del present informe.

El saldo de "Deutes a curt termini amb entitats de crèdit", per 30.402.228 euros, ve determinat pels deutes contrets amb les distintes entitats financeres formalitzats per mitjà de pòlisses de crèdit amb venciment a curt termini i tramitades amb la intermediació de l'Institut Valencià de Finances.

El detall de les distintes pòlisses de crèdit, les condicions i les característiques seues, queden detallats en la nota 13.7 de la memòria.

CACSA manté un deute a 31 de desembre de 2001 amb l'Ajuntament de València per import de, si més no, 6.787.159 euros, corresponent a liquidacions en concepte d'impost sobre construccions, instal·lacions i obres. Es reitera la recomanació de registrar en un sol compte creditor tots els deutes amb l'Ajuntament de València que tinguen la mateixa naturalesa econòmica. Quant a la situació d'aquest deute, podem assenyalar el següent:

- Liquidacions per un import conjunt de 2.541.833 euros, segons el certificat expedit per l'Ajuntament, figuren en període executiu. Segons la normativa vigent, l'inici del període executiu determina la meritació d'un recàrrec del 20% de l'import del deute no ingressat, així com el dels interessos de demora corresponents a tal deute; cosa que comportarà un sobrecost afegit per a l'Entitat. CACSA no té registrada cap previsió de pagament del citat recàrrec del 20%.
- Liquidacions per import de 4.245.326 euros es troben, segons la confirmació rebuda de l'Ajuntament, "*fraccionades i suspeses*".

4.3 Compte de pèrdues i beneficis

A continuació mostrem el compte de pèrdues i beneficis de CACSA de l'exercici de 2001, juntament amb les xifres corresponents a l'exercici de 2000, en euros.

DESPESES	2001	2000	Variació
Aprovisionaments	3.255.973	206.766	1.474,7%
Despeses de personal	3.429.569	2.920.685	17,4%
Dotació amortització immobilitzat	12.194.889	4.931.551	147,3%
Variació de provisions de tràfic	-	69.116	(100,0%)
D'altres despeses d'explotació	13.603.322	11.950.224	13,8%
Despeses financeres i assimilades	22.745.094	13.843.926	64,3%
Diferències negatives de canvi	35.854	48.398	(25,9%)
Pèrdues procedents de l'immobilitzat	-	-	-
Despeses extraordinàries	315.873	100.522	214,2%
Despeses i pèrdues d'altres exercicis	66.906	211.234	(68,3%)
Resultats extraordinaris positius	820.376	187.467	-

INGRESSOS	2001	2000	Variació
Import net de la xifra de negocis	17.743.979	3.512.447	405,2%
D'altres ingressos d'explotació	301.423	307.520	(2,0%)
Pèrdues d'explotació	14.438.351	16.258.375	(11,2%)
D'altres interessos i ingressos assimilats	25.423	38.310	(33,6%)
Diferències positives de canvi	35.345	5.047	600,3%
Resultats financers negatius	22.720.180	13.848.967	64,1%
Pèrdues de les activitats ordinàries	37.158.531	30.107.342	23,4%
Subvencions de capital transferides a resultats	1.100.976	341.690	222,2%
Ingressos extraordinaris	84.528	99.985	(15,5%)
Ingressos i beneficis d'altres exercicis	17.651	57.548	(69,3%)
Resultats extraordinaris negatius	-	-	-
Pèrdues abans d'imposts	36.338.155	29.919.875	21,5%
Resultat de l'exercici (Pèrdues)	36.338.155	29.919.875	21,5%

Quadre 11

4.4 Epígrafs més significatius del compte de pèrdues i beneficis

4.4.1 Despeses de personal

L'evolució de les despeses de personal en CACSA en els exercicis de 2000 i 2001, és la que detallem a continuació, en euros.

Conceptes	2001	2000	Variació
Sous i salaris	2.658.211	2.222.465	19,6%
Seguretat Social a càrrec de l'empresa	771.358	698.220	10,5%
TOTAL	3.429.569	2.920.685	17,4%

Quadre 12

La revisió efectuada en relació a les despeses de personal ha posat de manifest que els imports reflectits en el compte de pèrdues i beneficis són, per regla general, raonables.

La constitució en l'exercici de 2001 de les quatre societats de gestió, ha donat lloc a una reorganització dels recursos humans que, a partir de juliol de 2001, passen a dependre jurídicament de les societats a què són adscrits. Aquestes circumstàncies són les que expliquen la disminució del nombre mitjà de treballadors en CACSA, que passa de 184 en 2000 a 119 en 2001. El detall dels llocs de treball per societats és el que mostrem a continuació.

Societat	Nombre mitjà de treballadors 2001
CAC, SA	119
SG Hemisfèric, SL	34
SG Aparcament, SL	6
SG Museu, SL	114
SG Oceanogràfic, SL	6

Quadre 13

L'increment en el nombre de treballadors respecte a l'exercici de 2000 té l'origen, bàsicament, en l'assentament de l'estructura organitzativa del Museu i en la propera obertura de noves unitats de negoci.

Les proves realitzades sobre una mostra de nòmines ha posat de manifest que els imports meritats pels treballadors i abonats per l'Entitat s'ajusten als convenis laborals aplicats per les empreses. La verificació física efectuada sobre una mostra de treballadors ha confirmat que aquests es trobaven al servei de l'Entitat.

CACSA i les seues societats de gestió estaven vinculades, quant a l'evolució de la massa salarial del seu personal, al que s'estableix en els articles 24 i 29 de la llei 12/2000, de 28 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 2001, els quals estableixen un increment màxim de la massa salarial del 2%, en termes d'homogeneïtat.

L'Entitat entén que el control sobre el compliment del percentatge d'increment de la massa salarial establert per la normativa, s'ha d'efectuar sobre els nivells màxims de salaris autoritzats per la Conselleria cada exercici; en aquest cas, no superaria el 2% d'increment. No obstant això, l'anàlisi efectuada de forma conjunta per a totes les societats del grup CAC, ha donat com a resultat un increment del 7% en la massa salarial en 2001.

Els imports abonats als treballadors estan dins dels límits autoritzats per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació en l'escrit de 15 de maig de 2001 del sotssecretari de Política Pressupostària i Tresor.

En l'increment produït no s'inclouen els increments retributius haguts a conseqüència de les reclassificacions efectuades en l'exercici. En aquest sentit, es recomana a la Societat que els nous llocs de treball definisquen inicialment, i de forma adequada, els requisits i les funcions del lloc, per tal d'evitar reclassificacions amb posterioritat. En qualsevol cas, les reclassificacions de llocs de treball han d'estar adequadament suportades d'acord amb les funcions del lloc de treball, de forma individual per a cada un dels llocs.

Cal indicar també, en relació a les retribucions dels treballadors, que l'Entitat aplica tres convenis laborals referits a tres sectors d'activitat relacionats amb les activitats de les empreses. L'aplicació d'aquests convenis podria resultar contradictòria amb la normativa pressupostària aplicable a l'Entitat. Així, mentre que la Llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 2001 imposa a les empreses públiques creixements de la massa salarial inferiors o iguals al 2%, els convenis aplicats regulen increments salarials superiors a aqueix percentatge, o revisions salarials basades en el IPC real.

Hem revisat els procediments usats per CACSA per a seleccionar els seus treballadors (i els de les seues societats de gestió), en els quals participa la Fundació Servei Valencià de l'Ocupació, a l'objecte de verificar si compleix els requisits que s'estimen raonables per a seleccionar personal: publicitat, concurrència i capacitat.

Les principals recomanacions que sorgeixen de l'anàlisi realitzada són les següents:

- Cal potenciar la publicitat de les ofertes dels llocs de treball. Això es pot fer mitjançant la seua publicació, per part de la Societat, en els diaris oficials o en la premsa, o bé delegant la dita publicitat en empreses o entitats que garantisquen que tal publicitat es realitza de forma efectiva.
- Cal estandarditzar, tan com siga possible, els procediments que s'han de seguir en els processos de selecció de personal. També s'ha de considerar que els informes de valoració que s'efectuen continguen de manera explícita la identitat de qui els emet.

4.4.2 D'altres despeses d'explotació

Formant part de "D'altres despeses d'explotació", es troben les despeses per serveis exteriors, per import de 13.566.109 euros. Inclouen, com a conceptes més significatius, les despeses incorregudes en l'exercici per arrendaments i cànon, reparació i conservació, serveis de professionals independents, publicitat i propaganda i d'altres serveis.

Com a resultat de les proves realitzades, s'ha posat de manifest que CACSA hauria d'haver registrat un major import de despeses per serveis rebuts en l'exercici de 2001, per un import de -si més no- 705.250 euros.

4.4.3 Despeses financeres

En l'exercici de 2001, les despeses financeres registrades per CACSA derivades de les operacions de finançament vigents, han ascendit a un total de 22.745.094 euros; cosa que denota un increment significatiu, respecte a l'exercici de 2000.

L'anàlisi realitzada per aquesta Sindicatura de Comptes sobre la raonabilitat de l'import comptabilitzat pels interessos redituats en l'exercici, ha posat de manifest la inadequada periodificació i registre comptable dels interessos corresponents al finançament a curt termini; l'efecte d'això ha sigut d'augmentar la despesa financera en un import net de 324.204 euros.

4.4.4 Ingressos

El detall dels ingressos de CACSA en l'exercici de 2001 es mostra a continuació, en euros.

Concepte	Import
Import net de la xifra de negocis	17.743.979
Ingressos accessoris i d'altres de gestió corrent	121.119
Subvencions	180.304
D'altres interessos	25.423
Diferències positives de canvi	35.345
Subvencions capital transferides al resultat	1.100.976
Ingressos extraordinaris	84.528
Ingressos i beneficis d'exercicis anteriors	17.651
TOTAL	19.309.325

Quadre 14

a) Import net de la xifra de negocis

L'import net de la xifra de negocis de l'exercici de 2001 és de 17.743.979 euros; el detall n'és el següent, en euros:

Tipus d'activitat	Import
Venda d'entrades	4.965.169
Aparcament	165.169
Vendes zones comercials	1.307.705
Cànon cessió instal.lacions de restauració	201.293
D'altres ingressos de vendes	1.202.585
Serveis generals	9.811.062
Cessió d'immobilitzat	90.996
Import net de la xifra de negocis	17.743.979

Quadre 15

CACSA registra diàriament, per mitjà del sistema de "ticketing", els ingressos procedents de la venda d'entrades de les seues filials.

Entre els serveis de gestió que CACSA presta a les seues filials, figura la facturació de les vendes d'entrades. Diàriament realitza les vendes a tercers, facilitant així la venda de productes combinats i la relació amb els clients. Mensualment, cada societat filial factura a CACSA l'import de les entrades venudes corresponents a la seua unitat de negoci, i d'aquesta manera es registren els ingressos en la societat encarregada de l'explotació de la unitat.

A partir de l'inici de les activitats de les societats de gestió, CACSA ha subscrit amb cada una un contracte de prestació de serveis i un contracte d'arrendament d'indústria. A conseqüència d'aquests contractes, CACSA ha percebut ingressos durant l'exercici de 2001 per import de 9.902.058 euros (9.811.062 euros per serveis generals i 90.996 euros per cessió de l'immobilitzat. Vegeu el quadre 15).

- Contracte de prestació de servei entre CACSA i les seues filials

Les societats de gestió han subscrit amb CACSA un contracte de prestació de serveis de suport a la gestió, que engloba les àrees següents: recursos humans, serveis de seguretat, econòmics i financers, jurídics, comercials i tècnics. El contracte té data d'11 de gener de 2002 i estableix com a data de començament la de primer de juliol de 2001; llevat de l'Oceanogràfic, en què serà la de la seua efectiva posada en funcionament. Es concerta per un període de cinc anys prorrogables per anualitats.

El preu estipulat en el contracte és *"la quantitat que resulte d'incrementar en un 2% la diferència entre l'import de les despeses incorregudes per CACSA per a la prestació dels serveis descrits i les subvencions d'explotació rebudes. A aqueix efecte, totes les despeses suportades per CACSA globalment per a donar servei a cada una de les filials, seran repartides entre elles proporcionalment al seu volum de negoci"*.

CACSA repercuteix a les seues filials (llevat de les no constituïdes, Palau de les Arts, o de les que no han iniciat la seua explotació en l'exercici de 2001, Parc Oceanogràfic), les despeses generals; amb l'excepció de les despeses financeres, les extraordinàries i les amortitzacions.

Les addendes al contracte per les quals les filials encarreguen a CAC, S.A. la venda a tercers, en nom propi i per compte de la filial, de tot tipus d'entrades del negoci, es van signar el 3 de juny de 2002 amb efectes retroactius des de l'1 de juliol de 2001.

- Contracte d'arrendament d'indústria entre CACSA i les seues filials

CACSA ha subscrit contractes d'arrendament d'indústria amb les seues filials per un termini de cinc anys, prorrogable per anualitats. La data efectiva de començament de l'arrendament és la de primer de juliol de 2001; llevat de l'Oceanogràfic, per al qual serà la de la seua efectiva posada en funcionament. Els contractes han sigut subscrits amb data 11 de gener de 2002.

El preu de l'arrendament s'estableix en un 3,6% de la xifra neta d'ingressos anuals de la filial, i aquest percentatge serà l'equivalent al percentatge mitjà que les empreses del sector industrial de la Comunitat Valenciana destinen a la recuperació tècnica de les seues inversions d'immobilitzat, d'acord amb informació estadística publicada per l'Institut Valencià d'Estadística (IVE) i referida als exercicis de 1994 a 1998. Aquest percentatge serà revisat i actualitzat -si és el cas- quan es dispose d'informació estadística oficial actualitzada de l'IVE.

A la data d'aquest informe no consta, com a annex al contracte, el corresponent inventari que identifique els elements patrimonials que es cedeixen en arrendament; tal i com s'estableix en el contracte mateix.

4.5 Comptes consolidats

En virtut del que es disposa en el Codi de Comerç i en la resta de legislació vigent, en l'exercici de 2001 CACSA, com a societat dominant del grup de societats que hem indicat en l'apartat 3.1 d'aquest informe, va presentar comptes anuals consolidats. Els dits comptes, els va formular el Consell d'Administració el 27 de març de 2002, juntament amb l'informe de gestió consolidat, d'acord amb el que es disposa en el reial decret 1.815/1991, de 20 de desembre, per mitjà del qual s'aproven les normes per a formular els comptes anuals consolidats.

Tal i com indiquem en l'apartat 1.2.1 del present informe, aquesta Sindicatura ha limitat la seua revisió a l'anàlisi de la raonabilitat i de la comptabilitat de les operacions vinculades al grup.

Aquests comptes anuals consolidats han sigut formulats seguint el mètode de consolidació global, i no reflecteixen en el balanç consolidat cap saldo sota el concepte de fons de comerç de consolidació, ja que les societats filials han sigut constituïdes per la societat dominant, que ha desemborsat per les accions l'import corresponent al capital social de les societats.

Així mateix, en el procés de consolidació s'han eliminat dels comptes anuals els crèdits i deutes i les despeses i els ingressos entre les empreses del grup. Les pèrdues consolidades a 31 de desembre de 2001 han ascendit a 45.770.160 euros.

Aquests comptes anuals consolidats del grup CAC tancats a 31 de desembre de 2001, juntament amb l'informe d'auditoria independent, s'adjunten íntegrament en l'annex d'aquest informe.

A continuació es mostren el balanç i el compte de pèrdues i beneficis consolidats a 31 de desembre de 2001, en euros.

4.5.1 Balanç consolidat

ACTIU	31-12-01
Immobilitzat	553.805.930
Despeses d'establiment	210.616
Immobilitzacions immaterials	2.700.015
Immobilitzacions materials	550.891.009
Immobilitzacions financeres	4.290
Despeses per a distribuir en diversos exercicis	13.213.170
Actiu circulant	71.384.279
Accionistes per desemborsaments exigits	12.395.000
Existències	973.964
Deutors	57.090.242
Inversions financeres temporals	40.499
Tresoreria	695.600
Ajusts per periodificació	188.974
Total Actiu	638.403.379
PASSIU	31-12-01
Fons propis	(25.618.976)
Capital subscrit	30.100.002
Resultats d'exercicis anteriors	(9.948.818)
Pèrdues de l'exercici	(45.770.160)
Ingressos per a distribuir en diversos exercicis	30.789.448
Creditors a llarg termini	521.537.079
Deutors amb entitats de crèdit	508.000.000
Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini	13.537.079
Creditors a curt termini	111.695.828
Deutes amb entitats de crèdit	32.542.562
Creditors comercials	8.091.496
D'altres deutes no comercials	71.061.770
Total Passiu	638.403.379

Quadre 16

4.5.2 Compte de pèrdues i beneficis consolidat

DESPESES	2001
Consum i d'altres despeses externes	312.208
Despeses de personal	4.906.052
Dotació amortització immobilitzat	12.200.519
Variació de provisions de tràfic	-
D'altres despeses d'explotació	14.301.692
Beneficis d'explotació	-
Despeses financeres i assimilades	22.745.096
Diferències negatives de canvi	35.854
Resultats financers positius	-
Beneficis d'activitats ordinàries	-
Pèrdues procedents de l'immobilitzat	-
Despeses extraordinàries	323.727
Despeses i pèrdues d'altres exercicis	66.906
Resultats extraordinaris positius	818.507
Impost sobre societats	-
D'altres impostos	-
Resultat positiu de l'exercici	-

INGRESSOS	2001
Import net de la xifra de negocis	7.550.564
D'altres ingressos explotació	301.422
Pèrdues d'explotació	(23.868.485)
D'altres interessos i ingressos assimilats	25.424
Diferències positives de canvi	35.344
Resultats financers negatius	(22.720.182)
Pèrdues de les activitats ordinàries	(46.588.667)
Beneficis en alienació d'immobilitzat	-
Subvencions de capital transferides a resultat	1.100.975
Ingressos extraordinaris	90.514
Ingressos i beneficis d'altres exercicis	17.651
Resultats extraordinaris negatius	-
Pèrdues abans d'imposts	(45.770.160)
Resultat de l'exercici (Pèrdues)	(45.770.160)

Quadre 17

4.6 Situació tributària

D'acord amb la revisió efectuada, l'Entitat es troba al dia en la presentació i liquidació dels principals impostos a què està subjecta. No obstant això, cal precisar que, d'acord amb la legislació vigent, els impostos són revisables mentre no se'n practique una liquidació definitiva o no haja transcorregut el termini de prescripció establert en la normativa aplicable, que en general és de quatre anys.

L'Entitat ha practicat en l'exercici de 2001 les liquidacions d'IVA aplicant els mateixos criteris que en exercicis anteriors, en relació al càlcul del percentatge de prorata per a la deducció de l'IVA suportat.

Pel que fa a aquesta liquidació, i sobre la base de l'acta d'inspecció realitzada, l'AEAT ha practicat el 10 de setembre de 2002 una liquidació provisional, que ha disminuït la quantitat que s'havia de tornar a un import de 6.818.353 euros, més interessos. L'Entitat ha manifestat la seua intenció de recórrer aquesta liquidació davant del TEAR.

Quant a les liquidacions d'IVA dels exercicis de 1998, 1999 i 2000, les liquidacions provisionals dels quals havien sigut recorregudes per l'Entitat davant del TEAR i que es trobaven pendents a 31 de desembre de 2001, el citat Tribunal, mitjançant un resolució de 31 de maig de 2002, va desestimar les reclamacions presentades en relació als exercicis de 1998 i 1999, i estimà de manera parcial la relativa a l'exercici de 2000. Aquesta resolució ha sigut recorreguda per l'Entitat davant del TEAC.

Segons que hem assenyalat en informes d'exercicis anteriors, la divergència entre ambdues parts es redueix, en essència, a la pertinença o no d'incloure en el denominador de la fracció de la regla de la prorata les quantitats percebudes per CACSA (després de ser acordades i concedides per la Generalitat Valenciana, a través de la seua Llei de Pressuposts), a l'objecte de compensar les pèrdues en què ha incorregut la dita Societat.

L'Entitat considera que els fonaments de dret usats en la resolució del TEAR en el litigi referit a les liquidacions de 1998, 1999 i 2000, malgrat que la resolució estima solament de manera parcial les seues reclamacions, fan previsibles resolucions favorables a l'Entitat en futurs contenciosos sobre la mateixa matèria (liquidació d'IVA de 2001). També assenyala que l'adaptació de la legislació fiscal a les directrius europees, afavorirà els seus interessos en la resolució de conflictes sobre les liquidacions d'IVA.

En l'apartat 4.2.6 d'aquest informe, "Deutors", detallem les quanties que figuren en els comptes de l'Entitat com a pendents de cobrament en concepte de liquidacions d'IVA dels exercicis de 1998, 1999, 2000 i 2001; així com els efectes que derivaran d'una possible resolució en contra de les reclamacions presentades per l'empresa.

5. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT INVERSORA DURANT 2001

5.1 Normativa aplicable, objectiu i abast de la revisió

CACSA i les seues societats de gestió són societats públiques de caràcter mercantil. En l'informe de fiscalització d'aquesta Sindicatura de l'any anterior ja assenyalàvem que, en determinats casos, pot ser aplicable a les empreses públiques, íntegrament, la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, en funció de la més recent jurisprudència del Tribunal Suprem i del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees. En concret, quan les empreses exerceixen competències públiques de l'ens matriu.

Sent CACSA i les seues societats de gestió empreses públiques l'objecte de les quals es centra en projectes de caràcter recreatiu o d'oci, caldrà aplicar-hi el que es disposa en l'article 2.2 de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, la qual subjecta, a les prescripcions d'aquesta que es refereixen a la capacitat de les empreses, a la publicitat, als procediments de licitació i a les formes d'adjudicació, aquells contractes d'obres i els de consultoria, assistència i serveis que hi estiguen relacionats, que tinguen per objecte -entre altres- l'execució d'equipaments d'aquella naturalesa i que estiguen subvencionats directament per l'Administració amb més del cinquanta per cent del seu import, sempre que aquest supere els límits assenyalats en la mateixa norma, de 5 milions d'euros per a obres o de 200.000 euros per a la resta de contractes.

Per a aplicar correctament aquest precepte, cal tenir en compte que una interpretació finalista de la norma imposa que s'equipare a la subvenció tota relació financera s'establida entre una Administració i la seua empresa filial, amb independència de la seua denominació, ja que el que importa és que el contracte siga finançat amb més del cinquanta per cent del seu import amb fons públics.

Així, seguint la directriu de transparència en les relacions financeres entre els estats membres i les empreses públiques (directriu 80/723/CEE, modificada per la directriu 85/413/CEE), cal considerar supòsits de finançament els següents: a) la compensació de pèrdues d'explotació; b) l'aportació de capital o dotació; c) les aportacions a fons perdut o els préstecs en condicions privilegiades; d) els avantatges financers, com ara la percepció de beneficis o la renúncia a recuperar els crèdits; e) la renúncia a una remuneració normal dels fons públics compromesos; f) la compensació de càrregues imposades pels poders públics.

Per tant, aquesta Sindicatura ve considerant que únicament serà pertinent realitzar contractes conformement al que es preveu en la disposició addicional sisena de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, quan aquesta Llei no siga aplicable a CACSA en la seua totalitat, o de la manera prevista en el citat article 2.2.

D'acord amb això, hem analitzat el volum de contractació del grup CAC en 2001 i els procediments utilitzats, i hem revisat una mostra d'expedients de contractació per tal de verificar el compliment de la normativa aplicable.

5.2 Aspectes generals del procediment de contractació

En l'exercici de 2001 CACSA ha començat a usar la nova aplicació informàtica "SAP" per a controlar i gestionar la informació sobre contractació, d'especial utilitat en la gestió dels contractes menors. La introducció d'informació en el sistema s'ha iniciat en el segon semestre de l'exercici de 2001; de manera que la plena utilització i explotació de les possibilitats del nou sistema es produirà en els propers exercicis.

En el quadre 18 es detallen els contractes adjudicats (l'IVA exclòs) en 2001 per cada una de les empreses del grup CAC, classificats per la forma de licitació de l'expedient, en euros.

Tipus licitació	CAC, S.A.		Hemisfèric		Museu		Aparc-Umbracle		P. Oceanogràfic		Total grup CAC,S.A.	
	N. exps.	Import adjudicació	N. exps.	Import adjudic.	N. exps.	Import adjudic.	N. exps.	Import adjudic.	N. exps.	Import adjudic.		
Concurs	30	108.985.337	-	-	-	-	-	-	-	-	30	108.985.337
PNAP	5	603.276	-	-	-	-	-	-	-	-	5	603.276
PNSP	46	4.438.488	1	13.889	10	508.477	-	-	1	649	58	4.961.503
Contracte menor	4.511	5.880.014	358	217.716	2.812	1.365.039	50	25.637	30	5.431	7.761	7.493.837
TOTAL	4.592	119.907.115	359	231.605	2.822	1.873.516	50	25.637	31	6.080	7.854	122.043.953

PNAP: Procediment negociat amb publicitat.

PNSP: Procediment negociat sense publicitat.

Quadre 18

En 2001 començà la licitació del contracte de prestació de serveis d'un operador concessionari del Parc Oceanogràfic, l'adjudicació del qual es va produir en l'exercici de 2002; per tant, no figura en el resum del quadre 18.

La contractació del grup CAC en 2001 ha experimentat un increment significatiu respecte a l'exercici anterior, tant pel que fa al nombre de contractes (un 82%), com en volum de contractació (un 103%).

L'anàlisi de la informació facilitada ha posat de manifest l'existència, en alguns casos, de contractes menors que tenien el mateix objecte i que, per tant, calia haver efectuat de forma conjunta. Igualment s'observa un elevat nombre d'expedients de contractes menors. Una planificació de les necessitats anuals en determinats tipus d'adquisicions, permetria l'agrupació de les contractacions, una menor utilització del contracte menor i un increment de les licitacions per concurs o subhasta.

A més dels expedients de contractació assenyalats, les societats que componen el grup CAC han formalitzat un total de trenta-vuit convenis de col.laboració amb entitats públiques i privades, per al foment de diverses activitats culturals, d'investigació i col.laboració.

5.3 Anàlisi dels expedients de contractació

A l'objecte de verificar l'adequada tramitació dels expedients de contractació, hem seleccionat la mostra que detallem en el quadre 19 i que abasta el 86% del total adjudicat en l'exercici.

Núm. ordre	Concepte	Tipus licitació	Import adjud. (sense IVA)	Empresa licitadora
1	Obres bombeig aigua de mar des del port fins a la CAC	Concurs	2.538.992	CAC
2	Obres bombeig aigua de mar des del port fins al delfinari	Concurs	684.963	CAC
3	Desenvol., fabric, muntatge i posada func. equip. escènic Palau	Concurs	22.537.320	CAC
4	Autorització reformat Parc Oceanogràfic	Concurs	78.365.274	CAC
5	Construcció sistema protecció solar "Rumb al Cosmos" L.1	PNAP	278.629	CAC
6	Campanya promoció estiu de la CAC	PNSP	59.985	CAC
7	Selecció personal i gestió permisos 1ª fase túnel interactiu	PNSP	58.566	CAC
8	Fabricació duplicats elements d'exposició	PNSP	397.184	CAC
9	Contracte-llicència pel.lícula "Everest"	PNSP	*	CAC
10	Neteja exposicions Museu	PNSP	**	SG Museu
	Total euros		104.920.913	

(*) 117.500 \$US + 0,80 a partir de l'espectador 103.001.

(**) 7,8 euros.

Quadre 19

La revisió dels contractes assenyalats ha posat de manifest els següents aspectes més significatius:

5.3.1 Contractes d'obra (núms. d'ordre 1, 2 i 4)

Hem analitzat els següents:

- Expedient 1/01, d'execució d'obres de bombeig d'aigua de la mar des del port fins a la Ciutat de les Arts i les Ciències.
- Expedient 2/01, d'execució d'obres de bombeig d'aigua de la mar des del port fins al delfinari.
- Projecte modificat número 1 del Parc Oceanogràfic Universal.

En relació a la fase de preparació d'aquests contractes, farem les consideracions següents:

- a) Per verificar que s'hi han tingut en compte les disposicions generals de caràcter legal i reglamentari i la normativa tècnica que hi resulten aplicables, CACSA envia els seus projectes a l'oficina corresponent de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, perquè els supervisen. Considerem que, a pesar de no ser legalment preceptiu, hauria sigut recomanable de seguir també aquest tràmit en el cas del projecte modificat número 1 del Parc Oceanogràfic Universal.
- b) Abans d'adjudicar el referit modificat, s'han emés dos informes tècnics externs sobre això. En un s'assenyala, en relació a l'augment pressupostari que experimenta el moviment de terres, que *"aquest capítol s'ha incrementat en un 448,43%; cosa que representa un increment absolut de 7.675.090 euros. Malgrat que una part significativa d'aquest increment respon a l'ampliació del gàlib en la nau de serveis i a l'ampliació de l'aparcament, continua semblant-nos que la suma total del capítol resulta un tant elevada"*.
- c) Així mateix, existeix un informe tècnic intern sobre el modificat, de data 1 de setembre de 2000, en les conclusions del qual es posa de manifest, d'una banda, que *"tot i comptar amb l'increment pressupostari assenyalat, motivat pels conceptes que ressenyen els dos informes, les modificacions incorporades es consideren positives per a l'obra en general i la seua futura posada en marxa, i que moltes d'aquestes modificacions van encaminades a aconseguir una òptima explotació del complex i una millora en les condicions de manteniment i conservació"*. I d'altra banda, que *"per això i tenint en compte i tot que en nombrosos casos la documentació del projecte modificat és genèrica i insuficient, ha significat un avanç notable pel que fa al desenvolupament i la millora del projecte original"*.
- d) Tant el modificat número del projecte del Parc Oceanogràfic Universal, com el número 2 que hom preveu dur a terme en finalitzar l'obra, els han aprovats amb posterioritat a la seua execució. Aquesta manera d'actuar desvirtua el sentit i la finalitat que legalment han de complir els projectes tècnics.

En relació a la fase de selecció dels contractistes, farem les observacions següents:

- a) Quant a l'aplicació dels criteris d'adjudicació, en els expedients 1/01 i 2/01 s'observen discordances difícils d'emparar objectivament, ja que en sengles informes de la mateixa data, per valorar l'oferta econòmica parteixen en un cas d'una puntuació mínima bàsica de quinze punts, i en l'altre es fixa en vint-i-cinc punts. A part d'això, aquesta manera de procedir resulta insuficientment justificada, per tal com comporta una reducció -no prevista en el plec- de la importància relativa assignada a l'oferta econòmica, la qual d'aquesta manera passa a ser del 30% i del 25%, respectivament.

Caldria haver valorat l'oferta econòmica proporcionalment a la baixa d'adjudicació oferida, criteri aquest que es considera més raonable i ajustat al principi d'economia en la gestió dels fons públics, i així podria haver sigut millor puntuada en aquest apartat una oferta més econòmica.

- b) Pel que fa a l'adjudicació del reformat a la mateixa empresa que executa el projecte inicial del Parc Oceanogràfic Universal, podem assenyalar que aquest modificat és posterior a l'adjudicació directa a la mateixa empresa de dues obres complementàries, consistents en la "Construcció de les plantes d'energia i absorció" i en la "Construcció dels ambients temàtics". En total, la UTE contractista ha passat a disposar d'un pressupost d'adjudicació de 107.818.119 euros (l'IVA inclusivament); cosa que significa un increment del 239%, respecte del pressupost d'adjudicació inicial. Addicionalment, han anunciat l'existència d'un segon modificat que recollirà els canvis haguts durant l'execució de l'obra.

Un increment tan important del pressupost inicial desnaturalitza el volum econòmic de la contracta i, en conseqüència, el principi de licitació que es va aplicar a la contractació primera. A part d'això, quan van contractar les obres complementàries, amb data 15 de maig de 2000, encara no s'havia adjudicat el modificat, cosa que es fa el 28 de febrer de 2001. Per tant, en aquell moment les obres complementàries superaven el 20% del projecte inicial i l'adjudicació no podia acollir-se al que es disposa en l'article 141.d) de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

Quant a l'execució dels contractes, podem assenyalar el següent:

- a) A la data del present informe, han expirat els terminis establits en els contractes per executar les tres obres examinades; però aquestes encara no han finalitzat. Tanmateix, no consta que CACSA haja concedit cap pròrroga. Aquest incompliment del terminis obliga a qüestionar-se la conveniència de mantenir en els plecs el criteri del temps d'execució com un dels que es valoren per a seleccionar la millor oferta.
- b) En la certificació corresponent a febrer de 2002 de les obres del Parc Oceanogràfic Universal, consta que s'hi han executat obres per import de 104.989.601 euros, l'IVA inclusivament, però el pressupost d'adjudicació puja a 90.903.719 euros, l'IVA inclòs. S'ha produït, doncs, un excés en l'execució de l'obra, sense que prèviament se n'haja aprovat cap modificat ni que això haja sigut formalitzat en la corresponent "addenda" al contracte.

5.3.2 Contractes de subministraments (núms. d'ordre 3 i 5)

N'hem examinats els següents:

- Expedient 3/01. Desenvolupament, fabricació, muntatge, instal·lació i posada en funcionament de l'equip escènic del Palau de les Arts.
- Expedient 10/01. Lot 1. Construcció d'un sistema de protecció solar per a condicionar la macroexposició "Rumb al cosmos".

Quant a la fase de preparació d'aquests contractes, podem efectuar les observacions següents:

- a) En el plec de l'expedient 3/01, s'estableix que les obres hauran d'estar acabades el 31 de desembre de 2002 (estipulacions 1.3.5 i 2.4.5.1), i s'hi assenyala que qualsevol termini superior a l'estipulat invalidarà l'oferta. Aquesta condició determina un termini d'execució de vint mesos des de la data d'adjudicació prevista. Tanmateix, el pla de treball aportat per l'empresa no s'avé amb aquest termini, ja que s'hi calculen vint-i-vuit mesos per a acabar el muntatge; fita aquesta que no pot confondre's amb la de realització d'un muntatge preliminar (finalització dels elements d'escenari fixos i de la infraestructura bàsica d'enllumenat i d'audiovisuals per a una producció de format reduït tipus concert), que l'empresa es compromet a finalitzar en un termini de dinou mesos.
- b) En el plec de l'expedient número 10/01 es diferencien dues fases: 1) La primera fase és de caràcter previ i té per objecte preseleccionar aquelles empreses que reunisquen un perfil tècnic determinat, que es considere adequat per a contractar amb elles l'execució de les prestacions que la dotació de continguts del Museu requereisca. Aquesta primera fase es fa pública per mitjà d'anuncis en premsa. 2) En una segona fase, amb la prèvia consulta i negociació amb les empreses preseleccionades, s'adjudicarà la prestació concreta a un empresari determinat.

Pel que fa a la selecció dels contractistes, cal indicar que l'expedient 3/01 es tramita per via d'urgència; però en l'expedient no es motiva aquesta decisió, la qual no és coherent amb l'actuació posterior de CACSA, ja que aquesta tarda després nou mesos a realitzar la selecció i a formalitzar el contracte.

5.3.3 D'altres contractes examinats (núms. d'ordre 6, 7, 8, 9 i 10)

Són els següents:

- Campanya de promoció d'estiu de la Ciutat de les Arts i de les Ciències.
- Selecció del personal i gestió de permisos de la primer fase del túnel interactiu.
- Fabricació de duplicats dels elements de l'exposició.
- Contracte-licència de la pel·lícula "Everest".
- Neteja de les exposicions del Museu de les Ciències.

En relació a la preparació d'aquests contractes, podem observar que en els expedients relatius a la campanya de promoció d'estiu i a la selecció de personal i la gestió de permisos de la primera fase del túnel interactiu, no hi ha cap documents d'especificacions tècniques on es concreten les característiques de la prestació ni el seu pressupost.

Una vegada estudiada la fase de selecció, l'adjudicació es realitza pel procediment negociat sense publicitat; encara que en tres casos han consultat d'altres empreses i elegit la que resulta més econòmica.

5.4 Cost a 31 de desembre de 2001 de l'immobilitzat per edificis

El quadre 20, elaborat per aquesta Sindicatura a partir de la informació proporcionada per l'Entitat, mostra el cost en euros a 31 de desembre de 2001 dels diferents edificis que componen el complex de la Ciutat de les Arts i de les Ciències. En el concepte "Central" s'inclouen aquelles inversions generals que l'Entitat no ha imputat a cada centre.

Descripció	Central	Hemisfèric	Museu P.F.	Aparcament	Palau	Oceanogràfic	Total
Construccions	2.645.173	33.572.424	151.823.073	32.410.935	-	-	220.451.605
Maquinària i instal.lacions tècniques	205.775	4.836.305	60.944	143.096	-	-	5.246.120
Utiltatge	7.452	-	-	-	-	-	7.452
D'altres instal.lacions	724.504	2.405.059	26.031.757	5.105.766	7.165	56.138	34.330.389
Mobiliari	397.323	161.992	3.626.425	5.984	1.519	1.129	4.194.372
Equips processament informació	1.349.394	70.213	588.325	1.099	2.770	1.301	2.013.102
Elements transport	19.802	-	-	1.090	-	-	20.892
D'altre immob. material. Escultures	1.732.586	79.685	18.868.270	11.272	55.605	9.173	20.756.591
Immobilitzacions en curs	16.742.921	-	1.582.766	-	135.949.825	125.706.066	279.981.578
Instal.lacions tècniques en muntatge	75.606	-	-	-	-	-	75.606
D'altres instal.lacions en curs	-	-	-	-	-	2.418.746	2.418.746
Equips proces. informac. en muntatge	61.152	-	-	-	-	-	61.152
Continguts en curs	64.971	-	-	-	-	-	64.971
Avançaments immobilitzat material	741.416	-	-	-	-	-	741.416
Immobilitzat material	24.768.075	41.125.678	202.581.560	37.679.242	136.016.884	128.192.553	570.363.992
Despeses investigació i desenvolup.	1.193.734	53.989	130.862	-	10.659	24.906	1.414.150
Patents i marques	49.382	34.500	22.986	-	20.687	26.285	153.840
Llicències d'exhibició. Pel.lícules	135.750	1.448.319	-	-	-	-	1.584.069
Aplicacions informàtiques	1.029.443	4.563	102.922	-	-	-	1.136.928
Cessió Arquebisbe Mayoral	71.282	-	-	-	-	-	71.282
Avançaments immobilit. immaterials	1.213.241	-	-	-	-	-	1.213.241
Immobilitzat immaterial	3.692.832	1.541.371	256.770	0	31.346	51.191	5.573.510
Despeses ampliació capital	296.708	-	-	-	-	-	296.708
Total cost (euros)	28.757.615	42.667.049	202.838.330	37.679.242	136.048.230	128.243.744	576.234.210

Font: Elaboració Sindicatura de Comptes, a partir de la informació proporcionada per CACSA i dels comptes anuals de l'exercici de 2001.

Quadre 20

Durant l'exercici de 2001 es trobaven en funcionament l'Hemisfèric, el Museu "Príncep Felip" i l'Aparcament-Umbracle, i en construcció, el Palau de les Arts i el Parc Oceanogràfic Universal.

El Museu entrà en funcionament per a l'ús públic en novembre de l'exercici de 2000; l'acta de recepció, la signaren el 9 de març de 2001. En aquesta acta, CACSA acorda

rebre les obres, llevat de determinades obres de remat, per a les quals s'estableix un termini que finalitzava el primer d'abril de 2001. A la data d'aquest informe, no ens han proporcionat la documentació que acredite la recepció d'aqueixes obres.

L'Hemisfèric fou posat al servei de l'ús públic en abril de 1998 i l'edifici de l'Aparcament-Umbracle, en novembre de 2000. En el cas de l'Hemisfèric, no ens han proporcionat la documentació que justifiqui l'acte formal i positiu de recepció o conformitat de les obres. Segons s'indica en al·legacions, no s'ha efectuat l'acte formal de la recepció definitiva de les obres perquè a la data d'avui no s'han acabat a plena satisfacció de la propietat.

En el quadre 21, elaborat per aquesta Sindicatura a partir de la informació proporcionada per l'Entitat, es mostra la comparació entre l'import acumulat d'obra executada fins a la data més actual i el pressupost d'adjudicació inicial i l'actual (que comprén els projectes modificats aprovats fins a finals de maig de 2002).

Obra	Pressup. adjud. inicial	Pressup. adjud. actual	% Desviació pressup. actual s/inicial	Obra execut. última cert. disponible	% Desviació obra executada s/pressup. actual
	(a)	(b)	(b)-(a)/(a)	(c)	(c)-(b)/(b)
L'Hemisfèric	18.043.007	25.198.985	39,7%	25.008.889	-0,8%
Aparcament-Umbracle	14.428.727	25.910.954	79,6%	25.910.954	0,0%
Museu de les Ciències	62.045.841	125.168.916	101,7%	130.430.302	4,2%
Museu "urbanització exterior"	7.799.843	7.799.843	0,0%	7.580.683	-2,8%
Museu "adequació continguts"	9.092.309	9.092.309	0,0%	8.596.574	-5,5%
Parc Oceanogràfic Universal	38.917.159	78.365.278	101,4%	99.643.174	27,2%
POU "Ambients temàtics"	12.112.994	12.112.994	0,0%	13.677.771	12,9%
POU "Planta d'energia"	2.468.386	2.468.386	0,0%	2.600.686	5,4%
Palau de les Arts	84.301.317	84.301.317	0,0%	109.270.245	29,6%
Camí Moreres. Complementàries	387.198	387.198	0,0%	1.298.553	235,4%
Bombeig aigua dic nord	702.959	702.959	0,0%	603.346	-14,2%
Bombeig aigua des de dàrsena	2.605.698	2.605.698	0,0%	2.595.191	-0,4%
Total euros (sense IVA)	252.905.438	374.114.837	47,9%	427.216.368	14,2%

Quadre 21

D'acord amb les xifres exposades, s'observen desviacions significatives (entre el 39,7% i el 101,7%) del pressupost d'adjudicació inicial i el pressupost actualitzat amb l'aprovació de modificats, i desviacions de l'obra executada segons l'última certificació proporcionada per l'Entitat en relació al pressupost d'adjudicació actualitzat.

Aquestes desviacions posen de manifest que el projecte d'obra licitat no ha sigut prou complet en les seues definicions i que les variacions significatives sobre el projecte han sigut normals i no excepcionals, com hauria de ser.

6. FUNDACIÓ VALENCIANA MUSEU DE LES CIÈNCIES "PRÍncep FELIP"

La dotació fundacional s'eleva a 300.506 euros, i se n'han desemborsats a 31 de desembre de 2000 75.126 euros. Durant l'exercici de 2001 se n'ha desemborsat l'import restant, 225.380 euros.

La Càtedra Santiago Grisolía està adscrita a la Fundació Museu. Aquesta adscripció té transcendència econòmica, ja que ha rebut de la Generalitat Valenciana una subvenció per a l'any 2001 de, si més no, 48.081 euros.

Durant l'any 2000 la Fundació Museu mantenia un deute a curt termini amb CACSA de 50.968 euros, principalment per al desenvolupament de l'activitat de la citada Càtedra. També hi havia un compte corrent a nom de CACSA per import de 4.099 euros, per pagaments realitzats a compte de la Fundació. Durant aqueix exercici els ingressos de la Fundació ascendiren a 53.298 euros i les despeses, a 50.640 euros.

L'obertura el 13 de novembre de 2000 del Museu implica que la vida de la Fundació realment comença a tenir vigència, ja que a partir d'aqueix moment pot treballar en els seus fins estatutaris i els seus membres corporatius poden començar a col·laborar materialment en els seus objectius.

El pressupost de l'exercici de 2001, a falta de determinar la quantia de les col·laboracions dels membres corporatius, segons la informació disponible, s'eleva a 67.313 euros, dels quals corresponen 52.889 euros a les despeses previstes en la Càtedra Santiago Grisolía.

Les fundacions públiques de la Generalitat Valenciana han sigut objecte de fiscalització per part d'aquesta Sindicatura. Els resultats d'aqueixa fiscalització es troben en el volum VI.

7. FETS POSTERIORIS

Amb data 2 de març de 2002 s'ha formalitzat el contracte amb la societat Parques Reunidos de Valencia, S.A., l'objecte del qual és la prestació dels serveis d'operador per a la gestió de l'Oceanogràfic, així com l'explotació per compte i risc seus dels serveis de restauració i dels punts de venda de productes publicitaris de l'Oceanogràfic i dels serveis d'àpats que s'efectuen en el recinte, lligats als esdeveniments que s'hi puguem celebrar.

El 17 de maig de 2002, CACSA ha formalitzat la constitució de la Societat de Gestió del Palau de les Arts de València, S.L., l'objecte social del qual és la gestió i explotació del Palau de les Arts de la Ciutat de les Arts i de les Ciències de València; així com la promoció, organització i gestió de l'explotació de les activitats i els serveis que s'hagen de desenvolupar tant en l'immoble i les instal·lacions que integren el dit edifici, com en qualsevol altra instal·lació.

El TEAR, en resolució de 31 de maig de 2002, ha desestimat les reclamacions interposades per CACSA sobre les liquidacions practicades per l'AEAT referides als exercicis de 1998 i 1999, i ha estimat parcialment la interposada sobre la que es refereix a l'exercici de 2000. Aquesta resolució ha sigut recorreguda per l'Entitat davant del TEAR.

Així mateix, l'AEAT, amb data 10 de setembre de 2002, ha practicat la liquidació provisional basant-se en l'acta d'inspecció realitzada respecte a l'IVA meritat en 2001 disminuint l'import que s'ha de tornar a CAC, S.A., que ha manifestat la seua intenció de recórrer aquesta liquidació davant del TEAR.

D'acord amb la proposta de la comissió executiva acordada en sessió de 4 de juny de 2002 i d'acord amb l'informe del Consell d'Administració de 10 de juny de 2002, el Consell de la Generalitat Valenciana, constituït en Junta General d'Accionistes de CACSA el dia 1 de juliol de 2002, acordà ampliar el capital social de l'entitat en la xifra de 102.100.000 euros, que ha subscrit en la seua totalitat com a soci únic i que ha desemborsat segons el detall indicat en l'apartat 4.2.8 d'aquest informe.

8. RECOMANACIONS

- a) La implantació en l'exercici de 2001 del sistema de gestió corporativa "SAP", ha implicat un esforç significatiu tant econòmic, com de planificació i formació. L'Entitat i les empreses responsables de la implantació han de continuar l'esforç iniciat i perfeccionar les capacitats funcionals del sistema, per aconseguir que s'adapte i satisfaga les necessitats dels usuaris.

Cal prestar una especial atenció per a esmenar les incoherències o discrepàncies entre els diferents estats comptables, o entre els saldos inicials d'un exercici i els finals de l'exercici anterior, en determinats comptes; així com determinades rigideses del sistema en el tractament de la informació comptable.

- b) Quant al control intern sobre l'immobilitzat material, reiterem la recomanació ja efectuada en anteriors informes, d'elaborar un inventari físic dels elements que el componen, processat en una base de dades actualitzada amb una fitxa completa de cada bé.
- c) També vam recomanar ja en anteriors informes que és necessari que l'Entitat implante mecanismes de control intern i de coordinació -entre els diferents departaments de les empreses- que permeten als gestors de la informació comptable reflectir tots els actius i passius existents en cada data, sobretot pel que fa a les certificacions d'obra i a l'IVA meritat.
- d) Quant als terrenys sobre els quals s'assenta el Projecte Ciutat de les Arts i les Ciències de València, la Generalitat Valenciana ha de completar -tan aviat com això siga possible- els títols jurídics que faculden CACSA per a l'ús i gaudi d'aqueixos terrenys i que donen suport a tota l'activitat inversora que han estat portant a efecte sobre tals terrenys.
- e) Els procediments de contractació elaborats per CAC, S.A. han de considerar tots els tràmits que cal que segueixen els expedients de contractació, d'acord amb la legalitat aplicable a cada cas.
- f) Com que la Generalitat Valenciana ha assumit el compromís de finançar les inversions derivades de l'objecte social de CACSA -tal i com es desprèn de la clàusula quarta del conveni de col.laboració subscrit amb data 30 de març de 1999-, es recomana que aquella articule mecanismes específics de control tècnic, econòmic i jurídic similars als que són aplicables a la institució autonòmica per a l'execució de les seues inversions.
- g) Cada expedient de contractació que es tramite hauria de comptar amb el seu informe financer, on el responsable del departament econòmic de CACSA motive la disponibilitat dels recursos necessaris per a fer-ne possible l'execució, o de les mesures que vagen a adoptar per a fer-la viable, en el marc de l'escenari pressupostari vigent.

- h) Quant a l'execució d'alguns contractes, podem assenyalar que en els plecs de condicions s'estableix que els contractistes no podran subcontractar l'execució total o parcial de l'objecte del contracte sense la prèvia i expressa autorització de CACSA; raó per la qual caldrà articular els procediments de control que servisquen per a verificar el compliment d'aquesta limitació.
- i) Les empreses que formen part del grup CAC han de complir el requisit de comunicar a la Sindicatura de Comptes la formalització dels contractes i l'extracte dels expedients; tal i com es preveu en l'article 57 de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, que es considera aplicable a les empreses públiques perquè prescriu un tràmit encaminat a facilitar el control del compliment dels principis de publicitat, concurrència, igualtat i no discriminació, als quals en tot cas estan vinculades.
- j) Pel que fa a la gestió dels comptes bancaris de tresoreria, la introducció del sistema "SAP" ha significat la modificació del sistema de control. Això no obstant, es recomana al personal responsable de la tresoreria que facen un major seguiment de la informació que facilita l'aplicació informàtica, ja que, si aquesta no s'analitza i comprova adequadament, el control no és complet.

Així, caldria completar el sistema de control, de forma que al finalitzar l'exercici -i almenys trimestralment- totes i cada una de les partides agrupades automàticament pel sistema i pendents d'assignació al seu respectiu compte comptable, siguin conciliades per personal alié a la gestió de la tresoreria.

- k) Igualment, en relació al control dels ingressos, es recomana de modificar els procediments, de forma que el sistema informàtic facilite al gestor comptable les dades suficients per a una ràpida identificació dels ingressos en comptes bancaris o en les caixes d'efectiu, per les vendes d'entrades i d'altres operacions d'ingressos.
- l) La disposició dels fons dels comptes bancaris s'ha d'efectuar sempre amb un règim de signatures mancomunades.
- ll) Les normes que regulen el procediment de gestió de les caixes d'efectiu, ha d'aprovar-les l'òrgan competent i notificar-les a totes les persones que intervenen en la seua gestió. Així mateix han d'establir, a més de la periodicitat dels arqueigs, la seua supervisió per part del personal alié a la gestió de caixes i la realització d'arqueigs no periòdics.
- m) Els arqueigs han de quantificar tots els fons realment existents en el moment de realitzar-se i no s'han d'efectuar amb posterioritat a la data a què van referits retrotraent els moviments. No s'han d'ingressar en les caixes fons que no pertanyen a l'Entitat. Les diferències que es detecten en els arqueigs han de ser analitzades i resoltes en el menor temps possible.

- n) Les empreses del grup CAC han de potenciar els seus procediments de selecció de personal, de forma que es garantisquen els principis de publicitat, concurrència i capacitat en l'accés. Així mateix, les retribucions fixades per al seu personal hauran de respectar els límits al creixement de la massa salarial fixats en les lleis de pressuposts i en els termes establits en aqueixes normes.
- o) Els responsables del projecte CAC haurien de confeccionar un pla de viabilitat de cada una de les unitats de negoci que conformen el projecte. En aqueix pla, i basant-se en previsions raonables i fonamentades sobre l'activitat futura, s'haurien de quantificar no solament els ingressos i els resultats previsibles, sinó també les necessitats de finançament futures del projecte que la Generalitat Valenciana haurà de cobrir, en funció dels compromisos adquirits.
- p) Segons que consta en la certificació que ens han facilitat, la Junta General Ordinària que aprovà els comptes anuals de l'exercici de 2001 es va celebrar el primer de juliol de 2002; quan el termini fixat a aqueix efecte era el 30 de juny. Recomanem que es preste atenció al compliment dels terminis establits en les disposicions vigents.

